Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT פרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען.

נייער פאלקסבלאט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 204/1499	Łódź, Czwartek 30 sierpnia 1928 r.	זעקסטער יאהרגאנג	לאָדז, דאָנערשטאָג, יד אלול תרפ"ח	Nr. 204/1499

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71. | אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּיעטריקאָווער 21, טעל. 24-71

די בעדייטונג פון קעלאָג-אָפּמאַך

דאַרף נישט איבערטריבען ווערען, ערקלערט מיניסטער זאַלעסקי אין פּאַריז.

פּ אַ ר י ז, 29 (ספּ. טעל.) מיניסטער זאַלעסקי האָט נעכטען אויפגענומען די פּרעסע-פאָרשטעהער, פאַר וועלכע ער האָט ערקלערט, אַז ער האָט מיט צופרידענהייט אונטערגעשריבען דעם קעלאָג-אָבמאַך, וועלכער שטעלט מיט זיך פאָר אַ וויכטיגען דאָקומענט פון מאָראַלישער און פּאָליטישער בעדייטונג. מען דאַרף זיך אָבער היטען פאַר אַן איבערטריבענעם אָפּטימיזם, ווייל נישט אַלע לענדער האָבען אויף דעם שלום-פּראָבלעם דעמזעלבען שטאַנדפּונקט. פאַרהאַן לענדער, פאַר וועלכע אַ מלחמה דאַכט זיך אויס אַלס אַן אוממעגליכקייט, אַנדערע פעלקער בעציהען זיך אָבער נאָך צו זייערע שכנים מיט אומצוטרוי. אין די דאָזיגע לענדער מוז דער שלום אָרגאַניזירט ווערען און עס מוז דערביי גענומען ווערען אין אַכט די געאָגראַפישע לאַגע, דיווירטשאַפטליכע און מאָראַלישע פערהעלטנישען א. אַז. וו. עס מוז אויך געזוכט ווערען די מעגליכקייט צו שאַפען גאַראַנטיעס, דערביי מוז מען בעדענקען, אַז דאָס אויסהאַלטען פון שלום אין די דאָזיגע געגענדען איז מעגליך נאָר דורך די מלוכות, וועמענס אינטערעסען עס זענען דירעקט בעדראָהט. נאָר די דאָזיגע פעלקער קענען געפינען די קראַפט און די מיטעל צו פערהינדערען פיינדליכע אויסברוכען.

אין זיינע ווייטערע ערקלערונגען האָט מיניסטער זאַלעסקי געזאָגט פאָלגענדעס: „געזעצליך מאַכט דער קעלאָג-אָבמאַך אַ קריג צווישען פּוילען און דייטשלאַנד פאַר אוממעגליך, אין דאָס בעדייט שוין אַ סך. די סיטואַציע אין דייטשלאַנד פאַר אַ ענדערונג פון די גרעניצען מוז זיך איצט רעכענען מיט דעם פאַקט, אַז דורך מלחמה וועט זי איהר וואונש נישט קענען דורכפיהרען".

מיניסטער זאַלעסקי האָט אויך אויסגעדריקט די האָפנונג, אַז דער פעלקער-בונד וועט איצט ענדליך ליקווידירען דעם פּויליש-ליטווישען קאָנפליקט.

פערענדיגט דער הונגער-שטרייק פון די פּאָליטישע אַרעסטירטע אין פּאַוויאַק.

וו אַ ר ש אָ, 29 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט האָט זיך ענדליך פערענדיגט דער הונגער-שטרייק פון די פּאָליטישע אַרעסטירטע אין פּאַוויאַק.

ווי בעוואוסט איז דער הונגער-שטרייק אין פּאַוויאַק אויסגעבראָכען אין שייכות מיט דעם אַרעסטירען דעם דעפּ. לאַנצוצקי. 20 פון די פּאָליטישע אַרעסטירטע זענען אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם הונגער-שטרייק אַרויסגעשיקט געוואָרען קיין וראָנקי. אַלע מכשירים אין דער קאַמער, וואו די אַרעסטירטע זענען געזעסען זענען צוקלאַפּט און צושמעטערט.

גרויסע ענדערונגען אין בילדונגס-מיניסטעריום.

די יעצטיגע זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט.

וו אַ ר ש אַ. 29. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט איז פאָרגעקומען די ערשטע זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט נאָך די פעריעס. אויף דער זיצונג איז בעשלאָסען געוואָרען אויסצוצאָהלען די מלוכה בעאַמטע אַ 15 פּראָצענטיגע הוספה פאַר סעפּטעמבער, אָקטאָבער און נאָוועמבער.

גלייכצייטיג איז אויף דער זיצונג נאָמינירט געוואָרען דער געוועזענער וויזיטאַטאָר טשערוויגסקי אַלס וויצע-מיניסטער פאַר בילדונגס-ענינים.

דאַן איז אַלס דירעקטאָר פון דעפּאַרטאַמענט פאַר קולטור און קונסט בעשטימט געוואָרען ה' יאַסטשעמבאָווסקי.

ווי מען שמועסט זאָלען כמעט אַלע דירעקטאָרען פון די דעפּאַרטאַמענטען פון בילדונגס-מיניסטעריום אַראָפּ אין דימיסיע דאָס זאָל זיין אַלס רעזולטאַט דערפון, וואָס עס איז בעשלאָסען געוואָרען צו רעאָרגאַניזירען דאָס בילדונגס-מיניסטעריום, וואָס צופיל בעזעצט פון ענדעקעס.

ד"ר הויזנער קאָנפערירט מיט פּרעם. באַרטעל

וועגען עמיגראַציע-פּראָבלעמען קיין ארץ-ישראל.

וו אַ ר ש אַ, 29. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). נעכטען 5 אַ זייגער נאָכמיטאָג, איז דער פּוילישער האַנדעלס טאַטשע אין תל-אביב, ד"ר הויזנער, אויפגענומען געוואָרען דורכ'ן פּרעמיער באַרטעל אויף אַ קאָנפערענץ.

אויף דער קאָנפערענץ איז בעטראַכט געוואָרען די פראַגע וועגען דער עמיגראַציע קיין פּאַלעסטינאַ ווי אויך וועגען די האַנדעלס-בעציהונגען צווישען פּוילען און ארץ-ישראל.

ד"ר הויזנער איז אויפגענומען געוואָרען דורכ'ן פערטרעטער פון אויסערן-מיניסטער.

——:0:——

סענסאַציאָנעלע ידיעה וועגען דער ערמאָרדונג פ. ז סטאַניסלאַוו זילבערמאַן?

אַרעסטירט אַ שאָפער וואָס האָט געפינען זילבערמאַנס רינג.

וו אַ ר ש א, 29 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) ווי בעוואוסט איז אין וויען געשעהן אַן אומגליק מיט דעם דירעקטאָר פון דער האַנדעלס- און אינדוסטריע-באַנק סטאַניסלאַוו זילבערמאַן. מען האָט געמיינט, אַז זילבערמאַן איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד. איצט איז אָבער אין דעם ענין פאָרגעקומען אַ סענסאַציאָנעלע ווענדונג. עס איז נעמליך געפאַלען אַ חשד אַז זילבערמאַן איז ערמאָרדעט געוואָרען. מען האָט ביי איהם נישט געפונען דעם רינג מיט אַ ברילאַנט, וועלכען ער האָט שטענדיג געטראָגען און וואָס האָט געהאַט דעם ווערט פון 7000 דאָלאַר. היינט איז דאָ אָנגעקומען פון וויען די ידיעה, אַז אין דער דאָרטיגער פּאָליציי האָט זיך געמעלדעט אַ שאָפער און געבראַכט מיט זיך דעם רינג. ווי ער ערקלערט, איז ער צופעליג אָפּגעפאָהרען אין דעם מאָמענט ווען זילבערמאַן האָט זיך אַראָפּגעוואָרפען פון פענסטער און שפּעטער האָט ער געפונען דעם רינג אין זיין טאַקסאָבקע. די פּאָליציי האָט אין אָנהויב נישט געגלויבט און מען האָט געמיינט, אַז דער רינג איז אַ פאַלסיפיקאַט. עס האָט זיך אָבער אַרויסגעוויזען, אַז עס איז דער אמת'ער רינג. די פּאָליציי האָט דאַן דעם שאָפער אַרעסטירט, ווייל זי גלויבט נישט, אַז ער זאָל האָבען דעם רינג געפונען. איצט ווערט געזוכט דער פּאַסאַזשיר, וואָס איז געפאָהרען מיט דעם שאָפער בעת דעם פאָרפאַל.

דער אייזברעכער „קראַסין" איז אַרויסגעפאָהרען זוכען אַמונדסענען

ב ע ר נ ע ן, 29. (ספּ.) דער אייזברעכער „קראַסין" איז נעכטען אַרויסגעפאָהרען פון הינען פּאָרט קיין קינגסביי, בכדי נאָך אַמאָל אונטערצונעהמען פּרובען צו געפינען אַמונדסענען און די גרופּע אַלעסאַנדרי פון גאָבילעס עקספּעדיציע.

דער קאָמענדאַנט פון „קראַסין" האָט ערקלערט אַז עס איז פערהאַן ווייניג האָפנונג צו געפינען אַמונדסענען און די איטאַליענער.

אייניגע מיגוט נאָכ'ן אונטערשרייבען דעם קעלאָג-פּאַקט איז כאַוויעט-רוסלאַנד איינגעלאַדענט געוואָרען צוצוטרעטען צום אָבמאַך.

מ אָ ס ק ו ו אַ, 29. (ספּ. טעל.) דער פראַנצויזישער באָטשאַפטער אין מאָסקווע, הערבערט, האָט איבערגעגעבען דעם פאָלקס-קאָמיסאַר ליטווינאָוו די איינלאַדונג פון דער פראַנצויזישער רעגירונג אונטערצושרייבען דעם קעלאָג-אָבמאַך. די איינלאַדונג איז איבערגעגעבען געוואָרען אייניגע מינוט נאָכדעם, ווי עס איז אונטערגעשריבען געוואָרען דער אָבמאַך אין פּאַריז.

אַ צוזאַמענשטויס צווישען פּאָליציי און קאָמוניסטען אין בערלין

ב ע ר ל י ן, 29 (ספּ.) היינט ביינאַכט איז געקומען צו אַ צוזאַמענשטויס צווישען קאָמוניסטען און פּאָליציי. די פּאָליציי האָט זיך בענוצט מיט געוועהר. עס איז פאַרהאַן מעהרערע פערוואונדעטע פּאָליציאַנטען און קאָמוניסטען.

דער בודזשעט פון מיניסטעריום פאַר עפענטליכע אַרבייטען וועט געהעכערט ווערען.

וו אַ ר ש אַ. 29. אויגוסט. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). ווי מען דערוויסט זיך וועט דער בודזשעט פון מיניסטעריום פאַר עפענטליכע אַרבייטען אויפ'ן יאָהר 1929/1930 געהעכערט ווערען אויף 25 פּראָצ.

אַרויסגעשיקט געוואָרען פון פּוילען רוסישע עמיגראַנטען.

וו א ר ש א, 29. (אטע) די לעצטע טעג האָט די מאַכט אַרויסגעשיקט פון די גרעניצען פון פּוילען אַ רייהע רוסישע עמיגראַנטען.

אין שייכות דערמיט דערוויסען מיר זיך, אַז צוליב דעם, וואָס עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, דאָס אייניגע עמיגראַנטען קרייזען בעציהען זיך נישט לאָיאַל צו דער מלוכה, איז די רעגירונג געצוואונגען צו וואָרענען די פיהרענדע פערזענליכקייטען פון די ראָזינע קרייזען, אַז אויב עס וועט נאָכאַמאָל פעסטגעשטעלט ווערען פאַקטען פון נישט לאָיאַלער פערהאַלטען זיך וועלען אָנגענומען ווערען די שאַרפסטע רעפּרעסיעס און צוליב דעם זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען פון פּוילען אומלאָיאַלע און שעדליכע פאַר דער פּאָליטיק און דער זיכערקייט פון דער מלוכה, רוסישע עמיגראַנטען.

אכטונג, פריזיער-מייסטער!

היינט, דאָנערשטאָג, דעם 30-טען אויגוסט, 8 אַ זייגער אין אָוועגד קומט פאָר אין לאָקאַל פון צענטראַלען האַנדווערקער-פערבאַנד, פּאָלודניאָווע 4

אוויכטיגע פערזאַמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:

1) גרינדונג פון אַ צעך און אַ קוואַליפיקאַציע-שולע. 2) וועגען שטרענג אָפּהיטען דעם זונטאָג-רוה, 3) פעראייניגונג פון ביידע פריזיער-מייסטער-פעראיינען, 4) פערשידענעס. קומט אַלע ווי איינער, ווייל עס האַנדעלט זיך וועגען אייערע אייגענע אינטערעסען! די פערוואַלטונג.

דער בוי-קאָמיטעט

פון דער ישיבה „בית-ישראל" — לאָדז — שוו.-יאַקובאַ 12

בעט זעהר די אַלע, וועלכע ווילען האָבען אַ חלק אין דעם הייליגען בנין און ווילען שפּענדען צום אויפבוי פון דער ישיבה הקדושה „בית ישראל", וואָס ווערט איצט געבויט אויפ'ן נאָמען פון אַלעקסאַנדערער רבי זצ"ל כ"ק אדמו"ר הגה"ק בעל ישמח ישראל זי"ע, זאָלען זיך ווענדען ביים ברודער פון אדמו"ר שליט"א מאַלכסנדר הר' אברהם חיים שליט"א דאַנציגער פּיעטריקאָווער 18, טעל. 7-19, וואו עס ווערען טעגליך אָנגענומען שפּענדען.

מיט אכטונג דער בוי-קאָמיטעט.

קאנגרעס פון נאציאנאלע מינדערהייטען איז נעכטען פייערליך געעפענט געווארען.

גענף, 29 (י.ט.א. טעלעגראפיש) היינט איז דא פארגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון דעם 4. קאנגרעס פון די נאציאנאלע מינדערהייטען. אינ'ם קאנגרעס בעטייליגען זיך פערטרעטער פון 35 נאציאנאלע מינדערהייטען אין 14 לענדער.

צווישען די דעלעגאטען זענען אויך פערהא־נען יודישע פערטרעטער פון פערשידענע מלוכות: דעפוטאט ראבינער מ. נוראק פון לעטלאנד, לעא מאצקין, ד"ר מארגאלין (טשעכאסלאוואקיען), ד"ר ראבינזאן (ליטע) א. אנד.

פון פוילען ווערט ערווארט דעפ. י. גרינבוים־דעם פארזיץ האט געפיהרט ד"ר ווילגאן.

די ערעפנונגס־רעדעס האבען געהאלטען סילא (דעלעגאט פון די אונגארן אין טשעכאסלאוואקיען). ד"ר שימאן (א דייטש פון לעטלאנד) און לעא מאצקין.

אין זיין רעדע האט מאצקין קריטיקירט די בעהאנדלונג פון די מינדערהייטען דורכ'ן פעל־קער־בונד און אנגעוויזען, אז ס'איז נויטיג צו פער־לייכטערן די פראצעדור ביים דערלאנגען ביטעס און מעמאריאלען צום פעלקער־בונד. ער האט אויך פארגעשלאגען צו פערלאנגען, אז ביים פעלקער־בונד זאל געשאפען ווערען א פערמאנענטע קא־מיסיע פאר מינדערהייטס־ענינים.

נאכדעם איז געוועהלט געווארען דאס פרע־זידיום פון קאנגרעס. צוו. אנד. איז אויך געוועהלט געווארען אין פרעזידיום לעא מאצקין, אלס וויצע־פארזיצער.

ענגל. קאנסול אין אלעקסאנדריע

ערטיילט נישט קיין וויזע א יוד, וואס איז געבוירען אין ארץ־ישראל

ירושלים. (יט"א). ווי עס ווערט מיטגע־טיילט, האט דער ענגלישער קאנסול אין אלעקסאנ־דריען זיך ענטזאגט צו ערטיילען אנ'איינרייזע־ווי־זע קיין ארץ־ישראל דעם איטאליענישען בירגער אברהם קאהען, א געבוירענעם אין ארץ ־ ישראל. דער קאנסול האט ערקלערט, אז ער וועט קיין ווי־זע נישט ערטיילען, ווייל קאהען פיגורירט אויף דער „שווארצער ליסטע". ה'קאהען איז אבגעפאה־רען קיין ביירוט און דער דארטיגער ענגלישער קאנסול האט איהם יא ערטיילט א וויזע קיין ארץ ישראל. דער ענגלישער קאנסול אין אלעקסאנדריען האט זיך ענטזאגט צו געבען וועלכע עס איז ער־קלערונגען וועגען דעם ענין.

שפאלטונג ביי די לינקע פועלי־ציון אין א"י.

ירושלים, 29 (יט"א טעלעגראפיש) דער צענטראל־קאמיטעט פון דער לינקער „פועלי ציון" פארטיי אין א"י האט אויסגעשלאסען פון דער פארטיי 47 מיטגלידער, צווישען זיי פיל פיהרענדע טוער פון דער א"י פארטיי. אין די מאטיוון, וואס דער צ.ק. גיט אן ווערט אנגעוויזען, אז די אויסגע־שלאסענע זענען בעגאנגען א דיסציפלין־בריך און האבען אריינגעטראגען א פערווירונג אין דער אר־גאניזאציע.

ווי האלטע חשבון...

אויף אזעלכע זאכען האבען די וואלדעמאראס לייט שכל.

קאוונא, 29 (יט"א טעלעגראפיש). די וואה־לען צו דער קראנקען־קאסע אין קאוונא זענען בע־שטימט געווארען אויף דעם ערשטען טאג ראש־השנה. די קאוונער יודישע קהלה־פערוואלטונג האט וועגען דעם ענין זיך געווענדעט צו דער קר.־קאסע מיט א פראטעסט און געפאדערט אפצולייגען די וואהלען אויף אנ'אנדער טערמין. די בקשה איז נאכגעקומען געווארען און מ'האט די וואהלען אפ־געלעגט אויף... יום־כפור.

באלפור עהרען־מיטגליד פון פראנצויזישען פרא־פאלעסטינא קאמיטעט.

פאריז. (יט"א טעלעגראפיש). דער פארזי־צער פון פראנצויזישען פרא־פאלעסטינא קאמיטעט פראפ. גאראר האט פארגעשלאגען אין נאמען פון קאמיטעט לארד באלפור'ן אנצונעהמען דעם טיטול עהרען־מיטגליד פון קאמיטעט. לארד באלפור האט דעם טיטול אנגענומען.

דער „קאמזעט" בעשליסט צו בעזעצען 1000 יודישע איבערוואנדערער אין ביר־בידזשאן אין הערבסט.

מאסקווע, (י.ט.א.) אויף דער לעצטער זי־צונג פון „קאמזעט" איז בעשלאסען געווארען, אז אין הערבסט 1928 זאלען נייע 1000 יודישע אי־בערוואנדערער בעזעצט ווערען אין ביר־בידזשאן. די נייע איבערוואנדערער וועלען אין משך פון ווינטער פערנעהמען זיך אויכשליסליך מיט פארבע־רייטונגס־ארבייטען.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם בעשלוס איז פאר־געלעגט געווארען דעם ווייט־מזרח'דיגען „קאמזעט" אנצוהויבען אונטערהאנדלונגען מיט די געהעריגע ווייט־מזרח'דיגע ארגאנען וועגען בעזארגען מיט ארבייט טויזענד יודישע איבערוואנדערער.

Dr. Z. Rakowski

ספעצ. פאר אויערן־, נאז־, האלז־ און לונגען־קראנקה

קאנסטאנטינער 9, טעלעפאן 27-81.

אפרעכטשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אין לאגעווניקע, נאראשער 17 פון 10—11 און פון 2—

Dr. RACHELA LEWI

ספעצ. פאר קינדער־קראנקה

פאנסקא 24, טעל. 42-72.

נעמט אן פון 2 ביז 4 נאכמיטאג.

Dr. Krausch

פיעטריקאווער 86

ספעציאליסט פאר אויגענקראנקהייטען

צוריקגעקעהרט.

PODZIĘKOWANIE.

Niniejszem wyrażam swoją wdzięczność

p. L. SZAKINOWI!

za pracę pedagogiczną i opiekę, jaką nademną roztaczał podczas mego pobytu w Jego Gimnazjum, gdzie uzyskałem maturę z dobrym wynikiem.

(—) Michał Sigał

Szkoła Podchorążych w Nisku.

8־קל. רעליגיעזע גימנאזיע

תורה ודרך ארץ

„בית אולפנא"

לאדז, צעגעלניאנא 60

מאכט בעקאנט, אז שילער ווערען גענומען טעגליך פון 10 ביז 1 מיטאג אין קאנצעלאריע פון גימנאזיום.

בעמערקונג: פאר פעהיגע שילער פון פאקס שולען בעדייטענדע הנחות.

די דירעקציע.

DR. med. DONCHIN

מאניושקי 1, MONIUSZKI 1, טעלעפאן 9-97.

ספעציאל־ארצט פאר אויגענקראנקהייטען

צוריקגעקעהרט קיין פוילען.

נעמט אן טעגליך פון 10—1 מיטאג און פון 4—7 נ.מ.

זונטאג פון 10 ביז 1 בייטאג.

Gimnazjum Humanistyczne Męskie

I. Kacenelson

Cegielniana 28, tel. 51-79

עס ווערען אנגענומען שילער אין אלע קלאסען.

פאר אביטוריענטען פון פאלקס שולען און פאר שילער פון די העכערע קלאסען (5־טען און 6־טען) וועלען געמאכט ווערען צייטווייליגע ערלייכטערונגען בנוגע די העברעאישע לימודים.

עס ווערען אויך אנגענומען קינדער פון 4 יאהר אן אין אונזער ערשטען גן־ילדים (פרעבעל־שול) אונטער דער לייטונג פון דער העברעאישער בעוו. פעדאגאגין ט. קאצענעלזאן־פיינשטיין

מיט איינשרייבונגען זיך ווענדען אין דער קאנצעלאריע טעגליך פון 11 ביז 2 בייטאג און פון 5 ביז 7 אוונט.

די דירעקציע.

LEKARZ DENTYSTA צאהן־ארצט

St. GELBERG

זאכארניא 15, טעל. 08־31.

צוריקגעקעהרט.

היילט גאנץ פערנאכלעסיגטע ציינער און מונד־קראנקה. צאהן־ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט־בעשטראה־לונג, ספעציעלער לאבאראטאריום פון קינסטליכע ציינער.

נעהמט אן פון 9—7 אוונט.

אל תתהלל ביום מחר!!

כי לא תדע מה ילד יום.

לייג נישט אפ אויף מארגען

נאר, אז די דארפסט ערלעדיגען באנדאזשען זאלסטו גלייך קומען צו לויפען אין ביורא

פעטריקאווער 17 ווי זאכאדניא 52

וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געווינונגען געשריבען לויט'ן אויטאוו עלעריי ביטע, קלאזולעס, זאבעזפיטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אפעלאציעס צווילע און קארנע אפע־זיציעס, אדוואלאניעס, רעקורסען וועגען דירה אין אורזשאנד־ראזיעמטשי, וועגען פעסער און קאמיסאריאט־רזשאנדו און אלע פאליציי־בעצירקען, אמטען אינטערווענציעס, אקטע דאראז־ווייזנעס, קארנע כפראוועס, ווי אויך אי־בערזעצונגען אין אלע שפראכען. ספעציאליסט פון שותפות־אקטען.

מיט אכטונג

י. מאנעלא רעכט־קאנסולענט.

אין דער בעוואוסטער שולע

פון ב. האמער

45 וסכארניא 45

ווערען שוין שילער אנגענומען. די שולע פארבע־רייטעט אין דער 2 טער קלאס פון יודישע גימנאזיום.

די קאנצעלאריע איז אפען פון 10 ביז 3 נאכמ. און פון 4 ביז 7 אוונט. 398

פענסיאנאט „עלבינגער"

WEWIÓRCZYŃ — לאסק

אין וואלד—נעמט אן געסט אויף ראש־השנה, יום־כפור און סוכות. ערשטקלאסיגע קיך. א ספעציעלער מנין אויפ'ן ארט.

אינפארמאציעס אין לאדז ביי ה' עפשטיין קאמיענגא 1. 259

אויף ראטעס!!!

אויבער־העמדער

און נאכט־העמדער

פון פאפעלין, זעפיר און אנדערע שטאפען צו בעקומען אין דער ערשטקלאסיגער פראצאווניע פון

J. WOROBIEJCZYK

41. KILIŃSKIEGO 41.

דער פאמיליע פון פערשטארבענעם

יששכר בנימין

אויערבאך

דעם טיפסטען מיטגעפיהל.

ח. י. בזשוסטאווסקי און פרוי.

א קוואליפיצירטער

שטריקער־ארבייטער

ווערט געזוכט ביי

ליכטענשטיין

פולנאצנא 6.

א שטריקער

ווי אויך א לערן־יונגעל

ווערען געזוכט

ביי פ. מעשבערג

נאוואמיעסקא 4.

שפולערס (רינס)

און נייהטארינס

צו כווישערס ווערען געזוכט ביי

זילבערשטיין

שקאלנע 30.

ערשטקלאסיגער קוואליפיצירטער

הערען שניידער ארבייטער

ווי אויך הויזען־וועסט־נייהער

ווערען פון זאפארט געזוכט

ביי א. קושינסקי, פעפער גאס 20.

Zgubiłem dokument wojskowy na imię Abram Fabrykant zam. w Łodzi przy ul. Franciszkańskiej № 38 oraz weksel na 50 zł. z wystawienia G. Bieżońska pł. 31/8 28, który unieważniam. Znalazca zechce takowe zwrócić do A. Fabrykanta, Franciszkańska № 38. 244

Dr. med.

BRAUN

וואוינט יעצט

6־טען שערפיען 1

(בענעדיקטא) טעל. 40-26

ספעציאל־ארצט פאר הויט־און וועענערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע

נעמט אן פון 9—11 פריה און פון 5 ביז 8 אוונד.

לעכער

מאשינאווע

ווערען אנגענומען אויסצו־נייהען צו ביליגע פרייזען

ביי ג. נארדמאן

29 צעגעלניאנא 29

עס ווערט געברויכט

א לערן־יונגעל

און א מאשינער

פון ערענטליכע עלטערן אין קירזשנער־ווערקשטעל

י. פארבער

פיעטריקאווער 59.

טלתים־פאבריק

אויפארבעטונג פון חאלעס, חלב־האלעס, ווידענע טלתים פון טערקישע, ווי אויך טלתים־קטנים הורט און רעטאל פאר אויספארטיגונג, אויך גארטלען, שפאניקע און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל

ביי א. ח. ציטרינאווסקי קאמיענגא 1.

אין נאמען פון אייער פערטער, קומט און איבערצייגט אייך! 398

בעשטעלונגען פון מישרעין אויך אויף יעדן אלטע טלתים צו וואשען

לאָדז. 30 אויגוסט 1928

„נײער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 30 אויגוסט 1928

די ישועה אין דער וואַנדערונג.

לויט'ן שכל הישר וואָלטען די קנאַפּע דריי מיליאָן יודען אין פּוילען נעדאַרפט קענען אויסגעפינען פאַר זיך פּרנסה צווישען דער דרייסיג־מיליאָניגער אַלגעמיינער בעפעלקערונג. דער איבעריגער מיליאָן יודען, וואָס גרינבוים, האָט בשעתו פּראָקלאַמירט אין אַמעריקע, וואָלט נעדאַרפט זיין אַ פּשוט'ער אבסורד אין אַ רעפּובליק, וואו ס'הערשט גלייכבערעכטיגונג. וואָרום אויב פּוילען פערמאָגט אויך אַנ'עודף פון קריסטליכער בעפעלקערונג, וועלכע געפינען נישט פאַר זיך קיין ווינקעל אין דעם איינענעם לאַנד, בעטרעפט דאָך דער עודף אַלענפאַלס נישט קיין צעהן מיליאָן...

אמת, די ירושה פון דורות מאַכט שווערער די לאַגע פון יודען. יודען האָבען אין די צייטען פון אומגלייכקייט נישט געהאַט קיין ערד און נישט קיין מלוכה־פּאָסטענס; קען דאָך די קאָנסטיטוציע ווי גוט זי זאָל נישט זיין, נישט אויסבעסערען די היסטאָרישע עוולה, צווישען טאָג און נאַכט. פונדעסטוועגען וואָלט אַלץ נישט געדאַרפט זיין קיין גאַנצער מיליאָן איבעריגע יודען. בפרט נאָך, אַז לויט אַנ'אויבענאויפיגער השערה איז פערהאַן מעהר ווי אַ מיליאָן איבעריגע יודען אין פּוילען: און אַ היבשע צאָהל איבעריגע זענען צוגעקומען שוין נאָכדעם ווי ה' גרינבוים האָט פערעפענטליכט זיין פּראָגנאָז...

מיר האָבען נישט קיין סטאַטיסטיק וועגען דער צאָהל יודען, וואָס פערלירען זייער ברויט, ווייל עס פערמאַכען זיך יודישע פאַבריקען און וואַרשטאַטען, קראָמען און אַנדערע אונטערנעהמונגען; מיר ווייסען אויך נישט די צאָהל פון די אונטערגעוואַקסענע יודישע יונגעלייט, וואָס האָבען געענדיגט זייער שטודיום און נישט געקריגען קיין פּאָסטען, אָדער האָבען נישט געענדיגט קיין שטודיום און דרייען זיך סתם אַרום מיט די שטעקעלעך, וועגען דער צאָהל בחורים און מיידלעך, וואָס וואָלטען שוין געדאַרפט בויען זייערע היימען, לעבצען אָבער אין דער איינזאַמקייט, ווייל זיי האָבען נישט קיין אויסזיכט אויף פּרנסה.

אָבער צו וואָס די סטאַטיסטיק, אַז אַלע יודישע אונטערגעוואַקסענע, אָהן אויסנאַהם, בלייבען דאָך אָהן בעשעפטיגונג? אַז אויף מלוכה'שע אַמטען נעהמט מען דאָך אין ערגיץ קיין איינציגען יודען נישט אָן!

דער אויסראָטונגס־פּראָצעס געגען יודען געהט מיט אַ מורא'דיגער סיסטעמאַטישקייט און מיט אַ פּראָגרעסיע. דער חורבן וואַקסט פּשוט פון וואָך צו וואָך. די רייכע ווערען מיטעלע, די מיטעלע ווערען אָרימע און די אָרימע ווערען פולשטענדיגע פּאַריער.

און וואָס טוט ד רעגירונג? שוין איבער צוויי יאָהר האָבען מיר אַ רעגירונג, וואָס קעמפט כלומרשט מיט דער אַנטיסעמיטישער פּאַרטיי, אַ רעגירונג, וואָס מיר שענקען איהר אונזער סימפּאַטיע, ווייל מיר האַלטען, אַז זי איז בעסער פאַר אַלע אַנדערע פריהערדיגע רעגירונגען. צי האָט זי באַטש אַ פינגער אָן אַ פינגער אַ קלאַפּ געטון, כדי צו היילען אונזערע עקאָנאָמישע וואונדען? צי זעהען מיר אויב נישט מעשים, כאָטש אַ גוטען ווילען, צו העלפען אונז, נישט צו דערלאָזען דעם יודישען פולשטענדיגען חורבן?

ס'איז דעריבער נישט קיין חידוש, וואָס נעגען אַלע טעאָריעס און נעגען אַלע שכל הישר'ם בלייבט פאַר יודען דער איינציגער וועג — די עמיגראַציע.

טאָג נאָך טאָג לייענט איהר נייע ידיעות וועגען גרעסערע און קלענערע פרישע יודישע ישובים אין דרום־אַמעריקאַ, אַפריקאַ און אויסטראַליע.

די נעמען פון די לענדער בראַזיליע, אַרגענטינע, טשילי, אורוגוואַי, פּאַראַגוואַי, מעקסיקע זענען אונז געוואָרען אַזוי היימיש שוין כמעט ווי ניו־יאָרק און טשיקאַגאָ. און די שטעט מעלבורנ, פּערט און סידניי זענען שוין פאַר אונז כמעט ווי אָזאָרקאָוו און לענטשיץ...

און... די יודען, וואָס זענען איבעריג אין פּוילען, ווייזען זיך דאָרט אַרויס פאַר נוציג און פעהיג; זיי ווערען דאָרט פּיאָנערען און באַהנברעכערס פאַר נייע אינדוסטריעס, מלאכות און מסחרים, טראָגען אַריין אין דער ווילד־פרעמדער בעפעלקערונג לעבען און קולטור, שכל און איניציאַטיוו, שאַפען אויך אַרבייט־מעגליכקייט פאַר זייערע נייאָנגעקומענע ברידער.

פון אַזוינע לענדער, וואָס ערשט מיט אַ יאָהר צוריק האָט מען דאָרט געשריבען, אַז ס'איז אַ מדבר, אַ תוהו ובוהו, נישטאָ קיין פּרנסה־מעגליכקייט און קיינער זאָל זיך נישט דערוועגען אַהינצוקומען, בעקומט מען איצט ידיעות, אַז די אויז יענע פאַכען קענען געפינען אַרבייט, אַז ס'איז פאַראַן אַנ'אויסזיכט אַפילו פאַר מסחר — דאָס האָבען די ערשטע יודען אויסגעטראָטען דעם וועג, געשאַפען די מעגליכקייטען.

אָט אַזוי חזרט זיך איבער פאַר אונזערע אויגען — שוין צום וויפילטען מאָל אין דער יודישער געשיכטע? — דער פּראָצעס פון יודישער איבערוואַנדערונג און שאַפונג פון נייע אויפבליענדיגע קיבוצים.

און נעגען אונזער פערשטאַנד און נעגען אונזער ווילען מוזען מיר ווידער אויפהויבען פון שטויב די טעאָריע פון יודישער עמיגראַציע, וועלכע איז דערווייל די איינציגע ישועה פאַר יודען.

פּ. ק.

א קריזיס אין אלע לענדער.

דעפּוטאַטען פון 36 פּאַרלאַמענטען אין בערלין.

(אַ בריף פון דייטשלאַנד).

ווי בעוואוסט איז איצט פאָרגעקומען אין בערלין אַ קאָנגרעס פון דעפּוטאַטען פון אַלע פּאַרלאַמענטען אין דער וועלט, אויסער אַמעריקאַ.

דער ציל פון די דאָזיגע קאָנגרעסען איז, אַז די פאָרשטעהער פון די פעלקער, זאָלען זיך נעהנטער בעקענען איינע מיט די אַנדערע, מ'זאָל אין אַ פרידליכער אַטמאָספער אַרומריידען אַלע קאָנפליקטען, וואָס עקזיסטירען צווישען פאָלק און פאָלק, כדי צו עווענטועל אויסצומיידען מלחמות. קלאָר דער געדאַנק בעדייט דאָס, אַז לעבען פעלקערבונד זענען די קאָנגרעסען פון דער „צווישענפּאַרלאַמענטאַרישער אוניע" נאָך אַ מיטעל אויפצוהאַלטען דעם שלום אין אייראָפּע.

אָבער וואָס ווייזט זיך אַרויס אין דער ווירקליכקייט? באַלד ווי עס ענדיגט זיך דער אָפיציעלער פאַראַד און ס'הויבען זיך אָן צו ענטפּלעקען די פּרעטענזיעס, זעהט מען תיכף, אַז צו אַנ'אמת'ן שלום אין אייראָפּאַ איז נאָך גאַנץ ווייט, כל־זמן עס וועט ווייטער אָנהאַלטען דער אימפּעריאַליסטישער גייסט ביי די גרויסע פעלקער, וואָס מיט'ן מויל האַלטען זיי אין איין שיטען זיסע פּראַזען וועגען שלום און מיט די ידים האַלטען זיי אין איין פּערכאַפּען און אונטערדריקען קלענערע פעלקער.

איז טאַקע אויף דעם קאָנגרעס פון דער „צווישענפּאַרלאַמענטאַרישער אוניע", וואָס האָט אָפּגעהאַלטען זייני זיצונגען אין בערלין, באַלד ביים אָנהויב געקומען צו אַזעלכע „נישט־אָנשטענדיגע" סצענעס, נאָכדעם ווי דער סעקרעטאַר פון דער אוניע האָט איבערגעלייענט אַ בעריכט וועגען דעם, וואָס די אוניע האָט ביז אַהער אויפגעטון, — זענען אויפגעטראָטען צוויי דעלעגאַטען, אַנ'אינדיאַנער אַנ'עגיפּטער און ביידע האָבען געשאָטען פעך און שוועבעל אויף דער אימפּעריאַליסטישער פּאָליטיק פון ענגלאַנד.

דער ערשטער האָט גערעדט דער מיטגליד פון דער ענגלישער דעלעגאַציע דער אינדיאַנער סאַקלאַטוואַלאַ, וועלכער איז אגב געוועזן דער איינציגער קאָמוניסט אויפ'ן קאָנגרעס. ער האָט געהאַלטען אַ פלאַמענדיגע רעדע געגען דער ענגלישער געוועלטיגונג אין אינדיען. און גלייך נאָך איהם האָט גערעדט דער פּרעזידענט פון עגיפּטישען פּאַרלאַמענט וויסאַ וואַסעף בעי, וועלכער האָט אויך שאַרף אַטאַקירט ענגלאַנד, אָנרופענדיג זי „די אָקופּאַנטין פון עגיפּטען". זיין רעדע האָט אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגע אויפרעגונג צווישען די ענגלישע דעלעגאַטען, און איינער פון זיי, דעפּוטאַט בען, האָט גלייך העפטיג פּראָטעסטירט געגען די אויספיהרונגען פון עגיפּטער.

מאָמער איז די „פרידליכע שלום־האַרמאָניע" נאָך ווייניג געווען געשטערט, איז שפּעטער געקומען דער דייטשער דעפּוטאַט אין לעטלאַנד, שיעמאַן, און ווידער אָנגעגריפען ענגלאַנד און אויך נישט געקאַרגט קיין שיינע ווערטער אויפ'ן אַדרעס פון פעלקער־בונד. דעפּ. שיעמאַן איז אַרויסגעטראָטען אין נאָמען פון אַלע דייטשע מינדערהייטען אין אייראָפּאַ. ער האָט בעשולדיגט ענגלאַנד און אויך אַלע אַנדערע מלוכות, אַז זיי בעהאַנדלען די מינדערהייטען ערגער ווי אַמאָל. בעזונדערס האָט ער דערמאָהנט איטאַליען, וואָס בעהאַנדלט די דייטשע און סלאַווישע מינדערהייטען אין טיראָל אויף אַזאַ אופן, אַז דאָס איז אַ חרפּה פאַר איטאַליען און פאַר אייראָפּאַ. ווייטער האָט דעפּ. שיעמאַן שאַרף אַטאַקירט דעם פעלקער־בונד, צו וועלכע די מינדערהייטען האָבען שוין פערלוירען יעטווידען צוטרוי און דערפאַר שיקען זיי שוין אַפילו נישט צו איהם זייערע אָנקלאַגען אויף די גרויסע מלוכות.

אויך די דאָזיגע אַרויסטרעטונג געגען פעלקערבונד האָט אָנגעמאַכט אַ טומעל און האָט שטאַרק נישט געשמעקט די ספּעציעלע דעלעגאַטען פון פעלקער־בונד, וואָס זענען געווען אָנוועזענד אויפ'ן קאָנגרעס.

אויב דאָס אַלץ איז נאָך געווען ווייניג, איז געקומען דער עסטרייכישער דעלעגאַט ד"ר רעדקסלער און געמאַכט אַ געוואַלד, הלמאַי מ'לאָזט נישט עסטרייך זיך פעראייניגען מיט דייטשלאַנד.

אָט אַזוי האָט דער קאָנגרעס, וואָס האָט געדאַרפט העלפען פערשטאַרקען דעם שלום אין אייראָפּאַ, — ווידער אויפגעדעקט די אַלטע וואונדען, וואָס אָהן זייער ראַדיקאַלער פערהיילונג וועלען מיר קיין אמת'ע שלום־גאַראַנטיע נישט האָבען.

פיל פּראָדוקטיווער איז שוין געווען די צווייטע זיצונג פונ'ם פּאַרלאַמענטאַרען־קאָנגרעס.

דער געוועזענער דייטשער מיניסטער, ד"ר דאַוויד, האָט געהאַלטען אַ גרעסערע רעדע וועגען דער ענטוואָפנונג, אָנווייזענדיג, אַז דער אומצוטרוי צווישען די פעלקער איז די סיבה פון דעם בעוואָפענען זיך און דאָס בעוואָפענען איז ווידער אַ סיבה פון אומצוטרוי. עס שאַפט זיך אַזוי אַרום אַ כשוף־ראָד, וואָס בעשווערט די אַרבייט איבער דער ענטוואָפנונג. מען דאַרף נישט אַזוי פיל זיך בעוואָפענען, ווען מען וועט זיך אויפהערען צו בעוואָפענען, וועט מען שוין ממילא זיין בעוואָרענט.

אויף דער נאָכמיטאָג־זיצונג פון דעם קאָנגרעס פון דער צווישען—פּאַרלאַמענטאַרישער אוניע האָט דער געוו. דייטשער רייכסקאַנצלער ווירט געלעזען אַ רעפעראַט וועגען דעם קריזיס פונ'ם פּאַרלאַמענטאַריזם. אַלס מיטעל אָפּצושטעלען דעם דאָזיגען קריזיס, האָט ווירט פאָרגעלייגט פאָלגענדע פונקטען:

1) די נויטווענדיגקייט פון אַ שטענדיגער מערהייט אין די פּאַרלאַמענטען און פעסטע רעגירונגען; 2) אומאָפּהענגיג מאַכען די פּאַרלאַמענטען פון די ווירטשאַפטליכע עלעמענטען; 3) אָפּהיטען דעם פּאָליטישען כאַראַקטער פון די פּאַרלאַמענטען פאַרן איינפלוס פון די ווירטשאַפטליכע אינטערעסען; 4) ערציהען די עפענטליכע מיינונג און די געזעלשאַפט צו צוזאַמענאַרבייט מיט די פּאַרטייען; 5) רעצענטראַליזירען די אַרבייט פון די פּאַרלאַמענטען; 6) רעפאָרמירען און אויסבעסערען די טאַקטיק פון די פּאַרלאַמענטען. ווייטער ווייזט דעפּ. ווירט אָן, אַז דאָס וויכטיגסטע מיטעל צו פערהיטען פון פּאַרלאַמענט־קריזיסען איז איינפיהרען איבעראַל דאָס ענגלישע וואַהל־סיסטעם (איינמאַנדאַטען־ראַיאָנען), וועלכעס קאָן זיכערען אַ מעהרהייט אין די פּאַרלאַמענטען.

דער פערטרעטער פון פּוילען ה' טוגוט האָט אין אַלגעמיין אויסגעדריקט זיין איינשטימיגקייט מיט דער דעקלאַראַציע פונ'ם ד"ר ווירט, אַריינטראָגענדיג בלויז קלענערע שנוים צו געוויסע פונקטען.

פון דאָס רוב רעדעס פון די אָנטיילנעהמער אין קאָנגרעס איז געווען צו זעהען, אַז דער פּאַרלאַמענטאַריזם לעבט איבער אַ שווערען קריזיס כמעט אין אַלע לענדער, וואו ער ווערט בעדראָהט פון איין זייט דורכ'ן קאָמוניזם, און פון דער צווייטער זייט — פון פאַשיזם.

וו. צ.

* * *

אויף דער נאָכמיטאָג־זיצונג פון דער אונטערפּאַרלאַמענטאַרישער אוניע איז אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדע רעזאָלוציע וועגען עמיגראַציע־ענינים:

די קאָנפערענץ פון דער אינטערפּאַרלאַמענטאַרישער אוניע דריקט אויס דעם וואונש, אַז די מלוכה זאָלען שליסען צווישען זיך נעגענזייטיגע אָבמאַכען אויף צו זיכערען די מאַטעריעלע און סאָציאַלע נויטען פון די עמיגראַנטען. די דאָזיגע אָפּמאַכען דאַרפען רעגולירען פאָלגענדע ענינים:

1) דאָס שאַפען נאַציאָנאַלע און אינטערנאַציאָנאַלע אינפאָרמאַציע־ביוראָס פאַר עמיגראַנטען; 2) דאָס אַריינלאָזען עמיגראַנטען; 3) דער שוץ פון די עמיגראַנטען; 4) דאָס רעגולירען דעם געזונדהייטס־שוץ; 5) דאָס אָנווענדען די אָרטיגע סאָציאַלע געזעצגעבונג לגבי די אימיגראַנטען, בעזונדערס די סאָציאַלע פערזיכערונגען; 6) די פראַגע פון נאַטוראַליזאַציע; 7) די פליכט פון מיליטער־דינסט. די קאָנפערענץ פאָדערט אויף אַלע לאַנדעס־גרופּען, ווי זאָלען פאָרלייגען זייערע פּאַרלאַמענטען צו פערווירקליכען די פּאָסטולאַטען, וואָס זענען אויסגעדריקט געוואָרען אין דער אויבענגעבראַכטער רעזאָלוציע. די דאָזיגע רעזאָלוציע איז אָנגענומען געוואָרען איינשטימיג.

דער „משומדים"־קאָנגרעס אין האַמבורג.

(פון אונזער קאָרעספּאָנדענט).

דער משומדים־קאָנגרעס אין ענגלאַנד, איז געוועזען אַ זעהר אימפּאָזאַנטער: עס האָבען זיך אין איהם בעטייליגט 153 דעלעגאַטען פון 18 לענדער, און כאָטש זיינע צוויי אָפיציעלע שפּראַכען זענען געווען דייטש און ענגליש, האָט מען דאָרט געקענט הערען ביז 25 פערשידענע שפּראַכען, אַריינגערעכענט העברעאיש, אויף וועלכער עס האָבען גערעדט די פאָרשטעהער פון ארץ־ישראל, וועלכע האָבען בכלל געשפּילט אַ בעדייטענדע ראָלע אין די פערהאַנדלונגען און בעשלוסען פון דעם קאָנגרעס. ער איז אויך געווען זעהר גוט אָרגאַניזירט און אַחוץ די פילע, אפשר שוין צופיל גאָטעס־דינסטען און רעפעראַטען, האָט ער זיך אויסגעצייכענט מיט אַ גאַנצע רייה באַנקעטען פון איינענע און פרעמדע, ווי אויך מיט גרויסע מאַסען־מיטינגען פאַר דעם אַלגעמיינעם פּובליקום, אויף וועלכע די נייע תורה פון יודען־קריסטען איז געפּרעדיגט געוואָרען מיט אַ העכסט־יודישען ברען...

דער קאָנגרעס אין האַמבורג איז דער צווייטער אין צאָהל (דער ערשטער איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין לאָנדאָן און האָט געטראָגען דעם כאַראַקטער פון אַ „קאָנפערענץ") און ווען מען זאָל נעהמען אין בעטראַכט, אַז פון דער ערשטער קאָנפערענץ ביז דער צווייטער, וואָס טראָגט שוין אויף זיך דעם קלינגענדען נאָמען „קאָנגרעס", זענען אַריבער דריי יאָהר, מוז מען, צום בעדויערן, צוגעבען, אַז די יודען־קריסטען האָבען אַרויסגעוויזען נישט נאָר אַ פיבערהאַפטע טעטיגקייט אויף דעם געביט פון „מיסיאָן" צווישען יודען אין די פערשידענע לענדער, נאָר זיי האָבען בעוויזען צו אָרגאַניזירען זייערע אָרטיגע גרופּען אויף אַ פעסטען אופן, אַזוי, אַז אין האַמבורג האָבען זיי שוין געקענט אָנווייזען גוטע, פעסט־שטעהענדע אָרגאַניזאַציעס אין 12 לענדער און זעקס, וואָס האַלטען זיך ערשט אין פאָרמירען, אַנשטאָ די צוויי שוואַכע לאַנדעס־גרופּען, וואָס האָבען מיט זיך צונויפגעשטעלט די לאָנדאָנער קאָנפערענץ. אַ שאַד נאָר, וואָס די צייטונגען האָבען נישט געגעבען קיין פּרטים פון דעם פינאַנציעלען בעריכט, וואָס איז אָפּגעגעבען געוואָרען. אַנדערש וואָלטען מיר אויך געוואוסט אויף וואָסערע מיטלען זענען די אַלע מיסיאָן־אונטערנעהמונגען אויסגעהאַלטען און ווער האָט בייגעשטייערט צו אָט די פאָנדען, וואָס האָבען אין מזרח־אייראָפּאַ בכלל און אין רוסלאַנד בפרט געגעבען דעם אָרימען ליידענדען יודען, נישט נאָר אַ נייע „תורה", נאָר אויך אַ נייעם „צענטער", נישט נאָר „גאָט'ס וואָרט", נאָר אויך מענשליכע הילף אין דער פאָרם פון קליידער, מעדיקאַמענטען און ברויט...

פון וואַנען נעמט זיך דער ערפאָלג פון אָט די אַזוי־גערופענע „יודען־קריסטען", וואָס פּרובען זיך, אפילו פּאָרזיכטיג, אָבער גאַנץ פעסט, זיך אָפּטיילען פון די „פּראָפעסיאָנעלע" מיסיאָנערען און ווילען זיך פערוואַנדלען אין אַ בעזונדערע „קהלה" צווישען יודישען פאָלק, אַ געמיינדע, וואָס אָנערקענט זיך נאַציאָנאַל אַלס יודען און רעליגיעז אַלס קריסטען? וואָס האָט גורם געווען דערצו, אַז אין משך פון דריי יאָהר זאָל זיך ווי איינגעבען פערשפּרייטען זייער נעץ אין נייע 10 לענדער פון יודישען קיבוץ און ווערען אַזוי צו זאָגען „אַ גלות אין אַ גלות", אַנ'„אינטערנאַציאָנאַלער פערבאַנד" אין דעם צווייטען און צעשפּרייטען וועלט־יודענטום ?...

נאָך מיין מיינונג, ליגט זייער ערפאָלג אין צוויי סיבות: אין אונזער נאַכלעסיגקייט, און אונזער גלייכגילטיגקייט צו דער טעטיגקייט פון די מיסיאָנערען פון איין זייט, און אין דער נייער „תורה", בעסער געזאָגט, אין די נייע מעטאָדען, וואָס די יודען־קריסטען האָבען אָנגענומען פאַר די לעצטע יאָהרען פאַר בעקומען נייע אָנהענגער.

די מיסיאָנערען ווערען שוין לאַנגע יאָהרען נישט געשטערט אין זייער טעטיגקייט אויף דער יודישער גאַס און קיינער טראַכט שוין לאַנג נישט וועגען אָנפיהרען מיט זיי אַ קאַמף, ווי דאָס איז געטון געוואָרען מיט יאָהרען צוריק, ביים אָנפאַנג פון דער שעדליכער טעטיגקייט. אונזערע פרומע עלעמענטען, ביי וועלכע די יודישע אמונה איז פעסט זענען זיי נאָר מבטל און זאָרגען מעהר פאַר זייערע אייגענע אַנשטאַלטען פון לערנען אָדער ערטער פון תפלות, איידער פאַר די אָרימע קרבנות, וואָס פאַלען אַריין אין דער נעץ פון דער מיסיאָן; די נאַציאָנאַלע עלעמענטען זאָרגען זיך ווייניג וועגען רעליגיעזע פראַגען און זיי זענען צופיל פערנומען מיט דער אַלגעמיינער אַרבייט פון אונזער יודיש וועלטעל, אַז זיי זאָלען נאָך האָבען צייט, ענערגיע און מיטלען צו בעקעמפען די געפאַהר פון דער מיסיאָן; און די פערשידענע רעפאָרמער, שוין נישט רעדענדיג פון די עקסטרעמע, וואָס זענען אַליין נאָהענט צו דער מיסיאָן, אַמווענינגסטענס גייסטיג, און האַלטען אַליין אָפּ קאָנפערענצען פון יודען און קריסטען, אום צו פערשטאַרקען די ברידערשאַפט פון די וועלט־מענשען, קוקען דאָך אויף דער אַרבייט פון די אַזוי־גערופענע „יודען־קריסטען", אויב נישט מיט בעפרידיגונג, איז אַמווענינגסטענס מיט אַ שמייכעל, מיט אַ ליבליכע נייגונג, ווי איינער זאָגט: „טוט אייער אַרבייט; איהר ניסט דאָך וואַסער אויף אונזער מיהל!"...

מען מוז אָבער צוגעבען, אַז אַ גרויסען טייל אין דעם ערפאָלג פון דער „מיסיאָן" האָבען די נייע מעטאָדען פון פּראָפּאַגאַנדע צווישען דער אָרימער יודישער בעפעלקערונג פון אָט די יודען־קריסטען. דער יוד, אַפילו דער אָרימסטער, דער פערשטויסענער האָט שטענדיג געהאַט אַנ'אָפּנייגונג צום שמד, צו די אַלע ערנידריגענדע צערעמאָניעס, וואָס זענען פערבונדען מיט דעם איבערגאַנג פון איין גלויבען אין אַ צווייטען — און דאָ קומט נאָר צו איהם איינער, וואָס פאָדערט פון איהם נאָר קיין „שמד", קיינע צערעמאָניעס, קיין אָפּלייקענען פון יודענטום; פערקעהרט, ער לויבט דעם יודענטום אין הימעל אַריין, בעווייזט אַלץ פון דער תורה, פון די נביאים, און ניט נאָר צו אַ קליינינקייט, אַז אויף דעם אָרט מען זאָל גלויבען

(ווייטער זעה 7־טע זייט)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט

30 דאנערשטאג — יד אלול תרפ"ח

אויגוסט

זון-אויפגאנג 4.32
זון-אונטערגאנג 6.50

די רעגיסטראציע פון אונטערנעהמונגען

וויכטיגע אינפארמאציעס און אויפקלערונגען.

אין צוזאמענהאנג מיט דער רעגיסטראציע, וואס ס'ווערט איצט אדורכגעפיהרט דורך דער אינדוס־טריע אפטיילונג ביים מאגיסטראט בעקומען מיר צעהנדליגער אנפראגען פון וועלכע עס שטעלט זיך ארויס, אז די איינצעלנע אונטערנעהמער (האנד־ווערקער, אינדוסטריעלער, סוחרים) נישט אפילו פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס זענען נישט גענוי אריענטירט אין דעם ענין.

מיר האבען זיך דעריבער געווענדעט נאך אינ־פארמאציעס צו א רייהע קאמפעטענטע פערזאנען און צו דער פרעסע אפטיילונג ביים מאגיסטראט און מיר האבען פון דארט בעקומען א רייהע אויפקלער־רונגען, וועלכע מיר ברענגען דא פאר אונזערע לעזער.

די רעגיסטראציע פון די האנדעלס־ און אינ־דוסטריע־אונטערנעהמונגען, וועלכע ווערט איצט א דורכגעפיהרט, קומט פאר אויפ'ן סמך פון א פער־ארדנונג פון מיניסטעריום פאר האנדעלס און אינ־דוסטריע צו די וואיעוואדעס. די פעראָרדנונג אבער איז ערשינען אין דער לעצטער מינוט, אזוי, אז די לאדזער וואיעוואדזטווע צ. ב. האט איבערגעשיקט די פעראָרדנונג צום היגען מאגיסטראט ערשט אין אנהויב פון היינטיגען חודש, אזוי, אז א געוויסע צייט פון דער רעגיסטראציע איז שוין פון אנהויב אן פערלוירען געגאנגען.

דער רעגיסטראציע אין לאדז, לויט איבער־פלעכליכע אויסרעכענונגען אונטערליגען ביז 40 טוי־זענט אינטערנעהמונגען און פערזאנען, די אינדוס־טריע אפטיילונג ביים מאגיסטראט האט תחילת גע־רעכענט, אז אין מאגיסטראט וועלען זיך רעגיסטרי־רען בלויז די נישט מיטגלידער פון די פעראיינען און אז די פעראיינס־מיטגלידער וועלען זיך רעגיסטרי־רען אין זייערע ענטשפרעכענדע פעראיינען און די פעראיינען וועלען שוין די רעגיסטראציע בעזארגען אין אינדוסטריע־אמט ביים מאגיסטראט. דערווייל האט זיך ארויסגעשטעלט, אז אין די ערשטע טעג פון דער רעגיסטראציע האבען זיך רעגיסטרירט וועהר וועניג פערזאנען און ערשט ווען די פרעסע האט אנגעהויבען מאנטערען, זענען א'יך די פער־איינען געווארען רירעוודיגער און ועל כולם האבען זיך רעגיסטרירט אנ'ערך פון 15.000 אונטערנעה־מונגען. אין די לעצטע טעג האט דער מאגיסטראט איינגעארדענט 4 שטעלען, וואו ס'ווערט אנגענומען די רעגיסטראציע, דריי — אין לאקאל פון מאגי־סטראט אויף פרייסהייטס פלאץ 14, 2. שטאק און די פערטע שטעלע אויף פאמארסקא 16 אין לאקאל פון שטאט־ראט. ביי די אלע מיטלען האט אבער דער מאגיסטראט שוין אין די לעצטע טעג פאראויס־געזעהען, אז די רעגיסטראציע וועט ביז צום 31. ה. ח. נישט קענען פערענדיגט ווערען און האט זיך געווענדעט צו דער וואיעוואדזטווע מיט א פארשלאג וועגען פערלענגערען דעם טערמין. ביז איצט איז נאך קיין תשובה נישט געקומען.

ווער דארף זיך רעגיסטרירען.

לויט דער פעראָרדנונג וועגען דער רעגיסטראצ־יע, וועלכע ווערט איצט אדורכגעפיהרט דארפען זיך רעגיסטרירען אלע אונטערנעהמונגען, וואס פאל־לען ארונטער דער ווירקונג פונ'ם נייעם אינדוסטריע־געזעץ וועלכער איז אריין אין קראפט דעם 15. דעצעמבער 1927 י. ד. ה. אלע האנדעלס־אונ־טערנעהמונגען, אינדוסטריע־אונטערנעהמונגען, האנד־ווערקער פערשידענע בערגונגס־אונטערנעהמונגען (עקספעדיציעס, פערמיטלונגס א. אז. וו.) אין דער בעקאנטמאכונג פון מאגיסטראט איז געווען אנגע־וויזען, אז ס'דארפען זיך רעגיסטרירען די אונטער־נעהמונגען, וועלכע זענען ענטשטאנען פאר'ן 16. דעצעמבער 1927 י. דער דאזיגער פאסוס און אי' דער פעראָרדנונג ארייגעגאנגען דערפאר, ווייל ס'ווערט אנגענומען, אז די אלע אונטערנעהמונגען, וועלכע זענען ענטשטאנען זייט דער נייער געזעץ איז אריין און קראפט האבען זיך סיי־ווי־סיי געמוזט רעגיסטרירען און בעקומען אנ'ערלויבניש פון דער אינדוסטריע־אפטיילונג צו פיהרען זייער טעטיגקייט. רעגיסטרירען מוזען זיך אלע, וועלכע האבען זיך נאך נישט רעגיסטרירט.

ביים רעגיסטרירען זיך דארף מען צושטעלען א בעווייז, אז די אונטערנעהמונג האט עגזיסטירט פאר'ן 15. דעצעמבער 1927 י. אלס אזא בעשטע־טיגונג איז דערקלערט געווארען א פאטענט פאר'ן יאהר 1927, האט זיך אבער ארויסגעשטעלט, אז פיל קליינע אונטערנעהמער האבען נישט אויסגע־קויפט קיין פאטענטען א'יף דער צווייטער העלפט פון 1927 י., כדי פאר די דאזיגע אונטערנעהמער צו פערלייכטערן דא סצושטעלען די געפאדערטע צייגנישען, האט דאס האנדעלס־מיניסטעריום פער־ארדענט אנצונעהמען ביי זיי בעשייניגונגען פון פי־נאנץ־אמט, אז זיי זענען נישט מחויב געווען אויסצו־קויפען פאטענטען. דאס פינאנץ־מיניסטעריום איז אבער נישט מסכים געווען, אז די פינאנץ־אמטען זאלען אזעלכע בעשייניגונגען ארויסגעבען, ווייל לויט דער מיינונג פון פינאנץ־מיניסטעריום וואלט דאס ארויסגעבען פון אזעלכע בעשייניגונגען געקענט שאפען אנ'ארט פאר מיסברויכען, אזוי ווי אבער פיל האבען דאך געהאט אזעלכע אונטערנעהמונגען צו וועלכע מ'האט קיין פאטענטען נישט געדארפט האבען, אדער האבען פערלוירען זייערע פאטענטען און זיי דארפען זיך איצט רעגיסטרירען, — האט דער אינדוסטריע־אמט ביים מאגיסטראט בעשלאסען אנ־צונעהמען, אלס בעשטעטיגונגען אז די אונטערנעה־מונג האט עקזיסטירט קוויטען אדער צאהלונגס־אויפאָדערונגען וועגען אומזאץ־שטייער פאר'ן יאהר 1928.

פאר דער רעגיסטראציע ווערט קיין אפצאהל נישט גענומען. דער אינדוסטריע־אמט ביים מא־גיסטראט איז אנ'אינסטיטוציע, וואס דארף זיך אליין אויסהאלטען, דערפאר נעהמט זי אפצאהלען פאר אויסמעפערטיגונג דאקומענטען פאר א בעשטעטי־גונג פון דער רעגיסטראציע („דאוואוד זגלאשעניא“) ווערט גענומען 3 זל., פאר' בלאנק פון דער דעק־לאראציע — 10 גראשען.

•

0 ווי מיר דערוויסען זיך פון מאסגעבענדע קוועלען, וועט דער טערמין פון רעגיסטרירען די האנדעלס־אונטערנעהמונגען פערלענגערט ווערען, אזוי, אז די, וועלכע וועלען זיך נישט בעוויזען צו רעגיסטרירען, ביז'ן 1־טען סעפטעמבער, וועלען זיך קענען רעגיסטרירען אויך נאכ'ן 1־טען סעפטעמ־בער, אהן שום שטראף־סאנקציע.

אויב ס'וועט זיך ארויסווייזען, אז די צאהל פענסטערליך איז צו וועהניג, וועט דער מאגיסטראט עפנען נייע שטעלען, וואו די רעגיסטראציע וועט פארקומען. צוליב דעם, וואס סדי רעגיסטראציע איז נאך הייט פון פערענדיגט ווערען און איז נישט גע־ווען גענוגענד פארגעברייטערט, וועט דער אינדוס־טריע־אמט אנעמען די רעגיסטראציע אהן שטראף, אפילו אויב דער טערמין וועט אפיציעל נישט פער־לענגערט ווערען.

האנדווערקער אינטערווענירען אין וואיעוואדזטווע אז מ'זאל פערלענגערען די רעגיסטראציע.

נעכטען האט א דעלעגאציע פון צענטראלען האנדווערקער־פערבאנד אין די פערזאנען פון ריי־רעקטאר ב. ארדינאנס סעקרעטאר י. רעדלוס אי־בערגעגעבען אין אינדוסטריע־אמט פון דער וואיע־וואדזטווע א מעמאריאל פונ'ם יודישען האנדווערקער צוזאמענפאהר אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע, וואס איז די פאריגע וואך פארגעקומען אין לאדז.

אינ'ם מעמאריאל ווערט געזאגט, אז דער צו־זאמענפאהר פו די יודישע האנדווערקער אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע האט בעשלאסען זיך צו ווענדען צו דער וואיעוואדזטווע מיט א פארשלאג צו פערלענגערען דעם רעגיסטראציע־טערמין ביז צום 15. סעפטעמבער. אין די מאטיווען ווערט אנ־געגעבען, אז ביז איצט האבען זיך אין דער וואיע־וואדזטווע רעגיסטרירט קוים 30 פראצענט פון די האנדווערקער, צוליב דעם, וואס די סטאראסטוועס האבען בעקומען די פעראָרדנונג וועגען רעגיסטראציע מיט א פערשפעטיגונג און די רעגיסטראציע פאָ־דערט געוויסע פארבערייטונגען א. אז. וו. און אונ־בעדינגט נויטיג דעם רעגיסטראציע־טערמין צו פערלענגערען.

קאנפערענץ פון סוחרים-פאראיינען

וועגן די האנדעלס-קאמער-וואהלען.

לויט דער איניציאטיוו פון לאדזער סוחרים־פעראיין (פיעטריקאווער 73) איז דינסטאג אין אוונד אין אייגענעם לאקאל פארגעקומען א קאנ־פערענץ פון די לאדזער יודישע און קריסטליכע סוחרים פעראיינען וועגען די בעפארשטעהענדע וואהלען צו דער האנדעלס קאמ ר אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע.

אין דער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט די סוחרים פעראיינען פון פיעטריקאווער 73 און פיעטריקאווער 10, דעטאליסטען-פעראיין, קליינ-הענדלער-פעראיין גראדאווא 10, קליינהענדלער-פעראיין זאוואדזקא 5, פעראיין פון האלב-פאברי-קאטען, סוחרים (מאניושקי 5, פרוכטען- און געצ-מיזע-הענדלער (זגערזשער 28) און די קריסטליכע סוחרים-פעראיינען פון פיעט יקאווער 113 און פון פיעטריקאווער 81.

די קאנפערענץ האט געעפענט ד"ר י. זאקס. נאכדעם ווי ער בעקענט די פערזאמעלטע מיט דעם ציל פון דער קאנפערענץ האט דער רעדנער ענטוויקעלט די שטעלונג פון סוחרים-פעראיין, אז צו די האנדעלס-קאמערען דארף ארויסגעשטעלט ווערען איין ליסטע און הגם די יודען זענען אין אנ'איבערוויגענדער מעהרהייט, דארפען זיי די לאגע נישט אויסנוצען און איינגעהען אויף דעם, אז די צאהל מאנדאטען זאל גלייך פערטיילט ווערען צווי ען די יודישע און קריסטליכע סוחרים.

דער רעדנער האט אנגעוויזען אויף דעם אומשטאנד, אז צום ערשטען מאל פאסירט עס, אז די יודישע און קריסטליכע סוחרים טרעטען אויף צוזאמען, כדי צו שאפען א נויטיגע פאר זיי אינ-סטיטוציע און גערופען די גרופען צו א געמיינ-זאמער ארבייט. נאך א קורצען ופוח איז איינשטי-מיג אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, וואס פא-דערט אויף די סוחרים צו בילדען איין אלגעמיי-נעם פראגט און ארויסשטעלען א געמיינזאמע ליסטע מיט יודישע און קריסטליכע קאנדידאטען העלפט אויף העלפט.

נאכדעם זענען אויסגעוועהלט געווארען 2 טעכנישע קאמיסיעס פארשטעהער פון אלע פער-איינען. די קאמיסיע האט די אויפגאבע פעסטצו-שטעלען די קאנדידאטען-ליסטע. צום כוף האט דער פארשטעהער פון די קריסטליכע סוחרים ה' פידלער געדאנקט דעם סוחרים-פעראיין (פעטרי-קאווער 73) פאר דער פארגענומענער איניציאטיוו און די זיצונג איז געשלאסען געווארען.

א טומעל אין דער „ווידזעווער-מאנופאקטור“.

דער שטרייק דויערט נאך.

(2) נעכטען איז פאר דער פאבריק פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור“ פארגעקומען א מיטינג פון די שטרייקענדע ארבייטער.

אלס רעפערענט איז ארויסגעטרעטען דער לייטער פון „פראצא“ ה' קאזשמערטשאק, וועלכער האט אפגעגעבען א בעריכט פון דער אינטערווענץ פון ארבייטס-מיניסטעריום און האט אויפגעוויזען, אז אפילו דעם צוזאג, וואס דער פארשטעהער פון דער „ווידזעווער-מאנופאקטור“ האט געגעבען אויס-צוצאהלען די ארבייטער פאר די צייט, וואס די פאבריק שטעהט, איז אויך נאך נאר א פיקטיווער און דער בעסטער בעוויז איז, וואס דעם צוזאג האט די דירעקציע נישט געוואלט געבען שריפט-ליך.

נאך א לענגערער דיסקוסיע איז בעשלאסען געווארען וויטער צו שטרייקען.

נאכ'ן דערמאנגען בעשלוס זענען די ארביי-טער געגאנגען אין קאנטאר אריין, כדי ארויסצו-נעהמען בעשייניגונגען אויף צו בעקומען אונטער-שטיצונג.

אין קאנטאר האט מען זיי נישט אריינגעלאזט, גלייכצייטיג האט די פאליציי אויפגעפאדערט דעם ארבייטער-המון זיך פונאנדערצוגעהען.

ה. קאזשמירטשאק האט אינטערווענירט אין דער שטאטישער סטאראסטווע, אז זי זאל ארויס־געבען א פעראָרדנונג דער פאליציי זיך נישט אריינ־צומישען אין דעם ענין, ווייל עס געהט דא פשוט אין אנ'עקאנאמישען ענין.

די אינטערשטיצונגס קארטען האבען די אר־בייטער נישט בעקומען, צוליב דעם האט זיך די דעלעגאציע געווענדעט צום ארבייטס-אינספעקטאר אז ער זאל ארויסגעבען זיין מיינונג וועגען דעם ענין.

קאנטראל-פערזאמלונגען פון רעזערוויסטען.

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך וועלען היי-יאהר פארקומען מיליטערישע קאנטראל-פערזאמלונגען, צו וועלכע עס וועלען זיך מוזען צושטעלען אלע רעזערוויסטען, וועלכע זענען געשטאנען צו דער קאנטראל פאר דריי יאהרען.

דער הויפט ציל פון די קאנטראל-פערזאמלונ-גען, וועט זיין צו קאנטראלירען יעדען רעזערוויסט צי ער האט א מיליטעריש-ביכעל, א מאביליזאציע-קארטע, צי ער האט מיטגעמאכט די פארשריפט-ליכע איבונגען א. ד. גל.

מינדעריעהריגע טאר מען נישט פערקויפען קיין אלקאהאל.

(ב) צוליב דעם, וואס עס טרעפען זיך אפט שכרות-פאלען פון מינדעריעהריגע, האט די מאכט אונטערגענומען אנ'ענערגישען קאמף געגען די שענקען, וועלכע פערקויפען אלקאהאל-געטראנקען צו מינדעריעהריגע.

געגען די שענקען, בארען, אדער רעסטאראַ-נען, וועלכע פערקויפען אלקאהאל צו מינדעריעה-ריגע, וועט פערפיהרט ווערען פראצעסען און עס וועט ביי זיי צוגענומען ווערען די קאנצעסיעס.

הויז-ווירט טאר נישט שטערען אריינציהען עלעקטעריש-ליכט.

(2) אין 8-טען בעצירק פון פרידענס-געריכט איז די טעג בעטראכט געווארען א כאראקטעריס-טישער פראצעס:

א געוויסען שאול יוסף סאכאטשעווסקי האט אין זיין וואוינונג אויף בושעזשינער 13 זיך גע-וואלט פערלעגען עלעקטרישע בעלייכטונג. געגען דעם האט זיך ארויסגעשטעלט דער הויז-ווירט ה' רושעצקי און סאכאטשעווסקי האט איהם דערפאר פערקלאגט אין געריכט.

דאס געריכט האט ארויסגעגעבען אנ'אורטייל, לויט וועלכען רושעצקי האט געמוזט ארויסצוגעבען אנ'ערלויבעניש דעם לאקאטאר סאכאטשעווסקי אויף פערלעגען עלעקטרישע בעלייכטונג. אויסער דעם האט דאס געריכט פער'משפט דעם הויז-ווירט אויף 30 זל. געריכטס קאסטען.

שטיצט דעם אינטערנאט „פאמאץ“.

היינט קומט פאר אנ'אפצייכנונגס-טאג- לטובת דעם מעדעל-אינטערנאט „פאמאץ“ (נארוטאוויטשא 7). די דאזיגע סימפאטישע אינסטיטוציע האלט אויס עטליכע און צוואנציג יודישע מיידלעך, וואס זענען ערצויגען געווארען אין די היגע יתומים-הייזער. די מעדלעך בעקומען א נאציאנאלע ער-ציהונג אין די היגע מיטעל-שולען און זענען דארט פון די בעסטע שילערינס.

די אינסטיטוציע ווערט אנגעפיהרט פון דער זעלבער פערוואלטונג, וואס דער אינטערנאט אין „העלענובעק“ מיט דעם חשוב'ן כלל-טוער ה' רומקאווסקי בראש און איז ווערט אונטערשטיצט צו ווערען.

מלמדים פאדערן הוספה

(ב) נעכטען האבען די מלמדים פון די היגע חדרים אפגעהאלטען א פערזאמלונג אויף וועלכער ס'איז ארויסגעשטעלט געווארען א הוספה-פאדערונג און עס איז בעשלאסען געווארען צו פערשטרייקען, אויב די חדר-אייגענטימער וועלען נישט נאכקומען דער הוספה-פאדערונג.

אין די אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען.

(2) פ. וואיטשיצקי (נאפיורקאווסקעגא 27); וו. דאניעלעצקי (פיעטרקאווער 127); פ. אילניצקי און צימער (וואולטשאנסקא 37); ליינוועבער (פריי-הייטס-פלאץ 2); הארטמאן (מלינארסקא 1); און י. קאהאנע (אלעקסאנדראווסקא 80).

Dr. med.
J. MANDELBAUM
Zawadzka 16a, tel. 27-52
ספעציאליסט פאר אינערליכע
און נערווען - קראנקהייטען.
נעהמט אן טעגליך פון 5 ביז 7 אוונד

די פערשלייערטע גנב׳טע.

די סענסאציאנעלע געשיכטע מיט א פערשוואונדענער קאסטקע, און ווי־אזוי א שאפער האט ענדעקט די גנב׳טע.

וועגען דער געלד־גנבה אין דער וואוינונג פון ה׳ וואלדמאן אויף פאדזשעטשנע 15, וועגען וועלכע מיר האבען שוין מיטגעטיילט אין אונזער נעכטיגע נומער דערוויסען מיר זיך פאלגענדע, זעהר אינטערעסאנטע פרטים:

פערגאנגענעם זונטאג, בעת ה׳ וואלדמאן איז ווי אלע טאג, אוועקגעגאנגען געשעפטליך און אין שטוב זענען אלע אויסער די מוהמע, וועלכע האלט זיך אויף ביי וואלדמאנען, געשלאפען, האט די יודישע דינסט געבעטען דער מוהמע, אז זי זאל אראפ געהן נאך פלייש.

די מוהמע איז אראפגעגאנגען און די דינסט האט זיך דערווייל אריינבעקומען אין דער דריטער שטוב, אויפגעבראכען די שאנק פון וועלכער זי האט ארויסגענומען אן׳אייזערנער קאסטקע, אין וועלכער ס׳האט זיך געפינען א גרעסערער סומע געלד און איז אוועקגעגאנגען.

אין א האלבע שעה ארום האט זיך אויפגעוועקט וואלדמאנ׳ס עלטסטע טאכטער און נישט זעהענדיג קיינעם אין שטוב, איז זי אראפגעגאנגען פון בעט און דערזעהן, אז די שאנק איז אויפגעבראכען און דאס געלד איז נישטא, האט זי אויפגעוועקט דעם עלטערן ברודער, וועלכער האט תיכף מודיע געווען וועגען דער פערשוואונדענער דינסט מיט׳ן געלד דעם פאטער.

ה׳ וואלדמאן איז תיכף ארויפגעגאנגען אין דריטען פאליציי־קאמיסאריאט, וואו ער האט וועגען דעם ענין געמאלדען.

בעת ה׳ וואלדמאן איז געווען אין קאמיסאריאט האט מען דארט אהין אנגעקלינגען פון 4־טען פאליציי־קאמיסאריאט, אז אויף צימער׳ס־גאס איז געפינען געווארען א צובראכענע קאסטקע.

ה׳ וואלדמאן איז מיט פאליציי געגאנגען אין ערשטען פאליציי־קאמיסאריאט, וואו ער האט דערקענט, אז די צובראכענע קאסטקע איז טאקי נעוועזען זיינע.

מחמת דעם, וואס די דינסט איז געווען פערהייראט צו דעם טויב־שטומען טוביה פרישמאן, וועלכער איז געווען איינגעדינגען ביים שוסטער ברייטבארד אויף דער ריבנע 10, האט פאליציי געמאכט א רעוויזיע אין דער וואוינונג פון ברייטבארדען, נאך וועלכער ער, ברייטבארד איז מיט זיין פרוי ארעסטירט געווארען און אין, דער וואוינונג פון ברייטבארדען איז געבליבען א פאליציאנט, וועלכער האט אפגעווארט אויפ׳ן אנקומען פון דער דינסט־מאן, דעם טויב־שטימען פרישמאן.

ביינאכט ווען פרישמאן איז אנגעקומען, איז ער ארעסטירט געווארען און איז אפגעפיהרט געווארען אין אויספארשונגס־אמט.

צוליב זיין שטומקייט האט מען אין אויספארשונגס־אמט זיך נישט געקענט מיט איהם פערשטענדיגען און מאנטאג אין דער פריה האט מען געשיקט נאך דעם ה׳ וואלדמאן.

נאך א לאנגען פערשטענדיגען זיך אויף שטום־לשון, האט דער שטומער מיט צייכענס געגעבען צו פערשטעהן, אז מען דארף פאהרען.

ה׳ וואלדמאן האט דאן אין דער בעגלייטונג פון א פאליציאנט איהם אראפגעפיהרט אויף פיעט־ריקאווער גאס, וואו דער שטומער האט אנגעוויזען, אז מען דארף פאהרען מיט׳ן טראמוואי נומער 1 אין דער ריכטונג פון נייער׳ס מארק.

אראפקומענדיג אויף נייער׳ס מארק, האט דער שטומער זיך געהייסען אראפזעצען אויפ׳ן פאביאניצער טראמוואי, און אריינקומענדיג קיין פאביאניץ, האט דער שטומער אנגעוויזען, אז מען דארף ווייטער פאהרען.

ה׳ וואלדמאן האט דאן אויסגענוצט די געלעגענהייט, נאס איבער׳ן פאביאניצער מארק איז גראד פערביינעפאהרען א לעדיגער אויטא; זיי האבען זיך דאן אלע דריי אריינגעזעצט אין אויטא, וואו זיי זענען, לויט׳ן שטומענ׳ס אנווייזונגען פערפאהרען, ביז קיין סטערצאוו.

אין סטערצאוו האט זיי דער שטומער פערפיהרט צו זיינעם א ברודער, ביי וועלכען זיי האבען אבער דער דינסט נישט געפונען.

אויף דער עצה פון שטומענ׳ס ברודער, זענען זיי דאן ווייטער געפאהרען, ביז אשיאקאוו, וואו די דינסט האט וואוינען צוויי ברידער. אבער אויך אין אשיאקאוו האט קיינער נישט געוואוסט פון איהר און זיי זענען אלזא צוריקגעפאהרען.

צוריקפאהרענדיג דעם זעלבען וועג און אריינקומענדיג קיין סטערצאוו, איז דער שטומער אראפ פון אויטא געהמען א טרונק וואסער או אויסטרונקענדיג דאס וואסער, איז ער אנידערגעפאלען און זיך געמאכט פאר טויט.

ה׳ וואלדמאן האט זיך אבער באלד פערשטאנען אויף דער סיטואציע און איהם געהייסען אויפנעהמען אויפ׳ן אויטא. הינטערוועגנ׳ס איז ער טאקי „לעבעדיג” געווארען און ארום האלב 11 ביינאכט איז ער צוריקאפגעשטעלט געווארען אין אויספארשונגס־אמט.

ה׳ וואלדמאן האט דאן געבעטען דעם שאפער, אז ער זאל איהם אפפיהרען צו זיין וואוינונג און דערביי איהם אויפגעבען זיין אדרעס.

אהיימקומענדיג א מידער און אנ׳אויפגערעגטער, האט זיך באלד געלעגט שלאפען, ער איז אפילו נישט געשלאפען קיין האלבע שעה, האט איהם דער שאפער אויפגעוועקט און איהם דערצעהלט, אז, לויט ווי איהם דאכט זיך, איז ער אויף דער שפור פון דער געזוכטער גנב׳טע און דערביי איבערגעגעבען פאלגענדע געשיכטע:

היינט מאנטאג, בייטאג ארום צוויי א זייגער איז צו איהם געקומען א יונגערמאן און איהם געהייסען פערפאהרען אויף דער ריבנע נומער 5, וואו עס ווארט אויף איהם א פאסאזשיר.

ווען ער איז אהינגעקומען אויף דעם אנגעוויזענעם ארט, איז טאקי ארויסגעקומען א דאמע, איינגעהילט אין טרויער און געהייסען פאהרען נאך פאביאניץ. אויף זיין פראגע, פארוואס זי פאהרט נישט מיט׳ן טראמוואי, האט זי געענטפערט, אז זי איילט זיך שטארק אויף א לויה און האט מורא, אז פאהרענדיג מיט׳ן טראמוואי וועט זי פערשפעטיגען.

אין פאביאניץ האט די דאמע געהייסען פערפאהרען אויף פאפושעטשנא 10, וואו זי איז אפגעשטיגען און איהם געבעטען, אז ער זאל נאך איהר קומען צומארגענ׳ס 6 א זייגער אין דער פריה, ווייל זי וועט ברויכען ווייטער צו פאהרען.

די דאמע האט איהם דאן בעצאהלט, וויפיל ער האט נאר פערלאנגט און דאס איז דעם שאפער פארגעקומען א ביסעל פערדעכטיג און ער האט בעשלאסען נעהנטער צו בעקענען זיך מיט דער דאמע, וואס ווארפט זיך אזוי מיט געלט, ער איז איהר דעריבער נאכגעגאנגען מכלומר׳שט זיך נאכאמאל איבערפרעגען, ווען ער דארף מארגען קומען נאך איהר.

ארויפקומענדיג א׳יפ׳ן פערטען שטאק, האט ער זי געטראפען שוין אנ׳אויסגעטוענע און ער האט געקענט בעמערקען געגוי, ווי זי האט א׳יסגעטועהן.

לויט די אנגעגעבענע סמנים פונ׳ם שאפער: א ברונעטע, א שלאנקע, מיט א שראם אויף דער לינקער באק, האט ה׳ וואלדמאן באלד פערשטאנען, אז דאס איז טאקי די בעל־דבר׳טע און ער האט נישט געמאכט קיין לאנגע שהיות און איז נאכאמאל פערפאהרען אין אויספארשונגס־אמט און מיטנעהמענדיג פאליציי איז ער תיכף געפאהרען קיין פאביאניץ, אויף דעם אנגעוויזענעם ארט, וואו די בחור׳טע איז גאנץ רוהיג געשלאפען.

פאליציי האט ביי איהר תיכף אפגענומען 7 טויזענד 610 זלאטעס און 211 דאלאר.

אויף דער פראגע, וואו דאס כמיבריגע געלד איז אהינגעקומען, האט זי אנגעוויזען אויף דער קריסטליכע פרוי בלאך פון ריבנע 5, וואו זי האט איבערגענעכטיגט די זונטאג׳דיגע נאכט און אויף א יונגערמאן פון לוטאמירסקער 16, וועלכער האט איהר געשאפט דעם אויטא.

ביי דער פרוי בלאך איז טאקי געפינען געווארען טויזענד 300 זלאטעס און 3 דאלאר, וועלכע, ווי זי האט ערקלערט, האט בעקומען פון דער גנב׳טע, דערפאר, וואס זי האט איהר געלאזט איבערנעכטיגען און פאר אויסבארגען איהר טרויער מלבושים.

די פרוי בלאך איז א־עסטירט געווארען און פון דארט זענען זיי פערפאהרען אויף דער לוטאמירסקא 16.

בעת זיי זענען דארט אריינגעקומען, האט דער יונגערמאן, דערזעהענדיג דעם פאליציאנט, ארויסגעווארפען א פארטפעל דורכ׳ן פענסטער, וואס עס האט באלד בעמערקט ה׳ וואלדמאן.

אין פארטפעל איז געווען 205 זל.

מחמת דעם, וואס צום גע׳גנב׳עטען געלד פעהלט נאך א היבשע סומע, איז פערהאן א חשד אז נאך איניגע פערזאנען זענען פערמישט אין דעם ענין.

פאליציי פיהרט ווייטער אנ׳ענערגישע אויספארשונג.

חיימעלע.

צו די וואהלען פון ראט צו דער ק־קאסע. א „פועלי־ציון” וואהל־קאמיטעט.

אויף א קאנפערענץ פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען פון מעטאל־, טראנספארט־, פליישער־, קעלנער־, הויזווירט־, צוקערוואַרג־ כעמישע און פראקציע־סעקרעטאר פון נאדעל־ טעקסטיל־ לעדער־ארבייטער און האנד־אנגעשטעלטע א. א. פער־איינען איז געווע־הלט געווארען א וואהל־קאמיטעט אונטערן נאמען „יודישער ארבייטער וואהל־קאמיטעט פועלי צ ון”.

אין קאמיטעט זענען אריין די הערען ראט־מענער: האלענדערסקי, ד״ר שיפמאן, שאפירא, פרנסים עדע״מאן און ציטרינאווסקי, קאגאן, פעדער, קארפעל, קירשענבוים, וואלינסקי, בראנד, טאבאקס־בלאט, דייטעלצווייג, גרינשפאן, שיין, ליטווין, טראן, טשאפליצקא, העפער, א. א. עס איז אויסגעטיילט געווארען אנ׳עקזעקוטיוו פון 7 פערזאן וואס איז שוין צוגעטרעטען צו דער ארבייט.

היינטיגען שבת ארדענט איין דער „פועלי ציון” וואהל־קאמיטעט 2 מיטינגען א. ד. ט. „היט דיין שטים!” 10 פריה אין קינא „ווענוס” (מלי־נארסקא 15) 3 א זייגער נ. מ. אין זאל איירא־פעיסקי (זגערזשער 17). ס׳וועלען דעפערירען פאר־שטעהער פון וואהל־קאמיטעט.

* * *

(ב) ווי בעוואוסט, ווערען מיט׳ן היינטיגען טאג געעפענט די רעקלאמאציע־ ביורא׳ס צו די וואהלען פון דער קראנקען־קאסע.

אזעלכע רעקלאמאציע־ביורא׳ס וועלען זיין 32 פאר די פערזיכערטע און 7 — פאר די ארבייטס געבער.

די דאזיגע ביוראס, וועלען טעטיג זיין, ביז׳ן 8־טען סעפטעמבער, אפילו אום זונטאג.

———:o:———

פייערליכע ערעפענונג פון נייעם „לונא־פארק”.

נעכטען איז אין דער בגגענוואַרט פון די מאכט־פארשטעהער און פון דער פרעסע פארגעקומען די פייערליכע ערעפענונג פון נייעם „לונא פארק” אין לאדז, וועלכער איז אהערגעקומען פון ווארשא.

דא האט זיך דער נייער „לונא פארק” איינ־געארדענט אויפ׳ן גרויסען פלאץ פון עק נארוטא־ווישא און פראמענאדע. וואו עס איז געווען קלודסקי׳ס צירק.

דער „לונא־פארק” איז באמת די גרעסטע פערגניגונגס־אימפריזע, וועלכע איז ווען ס׳איז אמאל געווען אין פוילען.

דער נייער „לונא פארק” איז צוגעשניטען אויפ׳ן מוסטער פון בעקאנטען ווינער „פראטער” און אנדערע אויסלענדישע שטעט, אזוי אז די ברייטסטע מאסען וועלען דארט געפינען, פאר ביליגע קאסטען, די פערשידענארטיגסטע פערגניגונגען, א זאך, וועלכע האט לעצטענס אזוי שטארק אויסגעפעהלט אין אונזער שטאט.

צווישען די אינטערעסאנטסטע אטראקציעס פון „לונא פארק” איז כדאי צו דערמאנען דאס ספעציעל געבראכטע פון וועמבלי „געלעכטער־פעסטעל”, „דאס טייוולישע ראד” און דער „טאבא־גאן־לאבירינט” אין וועלכען עס געהט זיך זעהר לייכט אריין, אבער זעהר שווער ארויס, א גרויסע קארוזעלע, דרעסירטע, עקזאטישע חיות און איניגע טעאטערען, אין וועלכע עס פראדוצירען זיך אביסינישע פאקירס.

א בעזונדערע אויפמערקזאמקייט פערדינט דער זעהר מאלערישער ווינקעל „דער ווילדער מערב”.

דארט הערשען אינדיאנער, קאוובאיען און דער פענאמענאלער ליסער בילי יענק נסען.

זעהר אינטערעסאנט זענען אויך די פערד־איבונגען און דער אויסגעצייכענט, אינסצעניזיר־טער „אנפאל אויף אנ׳אמעריקאנער פאסט”.

אורטיילענדיג, לויט די מאסען, וועלכע האבען אין ערשטען טאג בעזוכט דעם „לונא־פארק”, קען מען זעהן, אז ער וועט אויך אויף להבא האבען א גרויסען ערפאלג.

מ׳דארף לסוף אונטערשטרייכען, אז א דאנק דער געהעריגער ארגאניזאציע פון די אונטער־נעהמער הערשט אייביג א געהעריגע ארדנונג.

פערזאמלונג פון פריזיער־מייסטער.

היינט. 8 א זייגער אין אווענט קומט פאר אין זאל פון צענטראלען האנדווערקער־ פערבאנד פאלודניאווא 4 א פערזאמלונג פון פריזיער־מייס־טער־פ;ראיין.

אויף דער פערזאמלונג וועט בעטראכט ווערען א רייה וויכטיגע פראגען, ווי וועגען שטרענגע אפ־היטען זונטאג־רוה א. אז. וו.

די היי־יאהריגע שקל־אקציע.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם היינטיגען ליקווי־דאציאנס חודש פון דער שקל־אקציע האט דער אר־טיגער שקל קאמיטעט צוזאמענגערופען אויף זונטאג אין אווענד אין לאקאל פון דער ציוניסטישער אר־גאניזאציע א זיצונג פון די קאמיטעטען פון אלע ציוניסטישע גרופירונגען און יוגענד־ארגאניזאציעס. עס איז בעשלאסען געווארען אדורכצופיהרען היי־טיגען חודש א ענטגילטיגע ליקווידירונגס־אקציע פון די שקלים און צו דעם צוועק מאביליזירען די אקטיווע מיטגלידער פון די ציוניסטישע גרופי־רונגען און יוגענד ארגאניזאציעס. דער קאמיטעט האט זיך געווענדעט מיט אנ׳אויפרוף צו די ארגא־ניזאציעס און אויפגעפאדערט אנצושטרענגען אלע כוחות כדי צו דערפיהרען צו דעם געוואונשטען רעזולטאט, מאכענדיג גלייכצייטיג נאכאמאל אויפ־מערקזאם אז פון דעם שקל־פערקויף איז אבהענגיג די צאהל פון די דעלעגאטען, וואס וועלען קאנען געשיקט ווערען צום ציוניסטישען קאנגרעס און. א נאר דורך דעם איז מעגליך צו האבען א השפעה אויף די וויכטיגסטע בעשלוסען, וואס זענען נוגע דעם אויפבוי פון ארץ־ישראל.

א גנבה אין באלוטער שוהל.

אין באלוטער שוהל, זגערזשער 18 גרייט מען זיך שטארק צו א חינוך הספר, וועלכע דארף פארקומען אויף דער צווייטער וואך.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, ווערט דארט אין שוהל געארבייט ביים שרייבען און נייהען די יריעות.

נעכטען ביינאכט איז אויך די שוהל שפעט פערמאכט געווארען, און וואהרשיינליך איז די שוהל נישט געווארען גוט פערשלאסען און עס האבען זיך אריינבעקומען גנבים און ארויסגע־גנב׳עט אלע עלעקטרישע לאמפען.

נאך אנ׳עקסמיסיע — א שרפה.

(—) אין לענטשיץ איז פערהאנען א ארוואקאט א משומד, א געוויסער ה׳ ראזענטאל.

ראזענטאל איז נישט לאנג אראפגעקומען קיין לענטשיץ און נישט האבענדיג קיין געהעריגע וואוינונג האט ער זיך אריינגעצויגען אין א דירה, וועלכע ער האט נישט געהאלטען פאר א „לפי כבוד׳דיגע”.

אין לענטשיץ האט געוואוינט א יוד. א געוועזע־נער נגיד, וועלכער האט פערנומען א גרעסערע וואוינונג, פאר וועלכע ער האט אבער נישט געהאט לעצטענ׳ס צו צאהלען קיין דירה־געלד, אזוי, אז ער איז שולדיג געבליבען פאר דריי פערטעל יאהר דירה־געלד און דער ווירט האט איהם איינגעקלאגט אויף אנ׳עקסמיסיע, וואס דאס געריכט האט צוגע־פסקענט.

דער ווירט, אנ׳אויפגעקומענער נגיד, האט דעם אפגעקומענעם נגיד, ארויסגעווארפען און די דירה האט טאקי פערנומען דער משומד.

אין זעלבען טאג, וואס דער ארוואקאט האט זיך בעזעצט אין דער נייער דירה איז איהם זיין פרוי זעהר שווער קראנק געווארען און ער איז מיט איהר געפאהרען קיין ווארשא לאזען איהר אפערירען און אין ווארשא איז די פרוי געשטארבען.

אבער ער האט שוין נישט געהאט וואו אריינצוגעהן, דער ארוואקאט איז דאן צוריקגעקומען אהיים, ווייל אין זעלבען טאג, וואס זיין פרוי איז איהם אין ווארשא געשטארבען, איז דאס הויז, אין וועלכע ער האט געוואוינט אינגאנצען פערברענט געווארען.

„ארדט”

מארגען — ערעפנונג.

אין אנ׳אונגעהויערען טעמפא ווערען איצט פער־ענדיגט די הכנות צו דער ערשטער פרעמיערע אין דעם נייעם סעזאן.

עס ברענט ממש אונטער די הענד, און דער „ארדט” גארטעל זיך אונטער די לענדען אויף מקבל פנים צו זיין זיינע צאהלרייכע פריינד און סימפאטיקער.

עס וועלען געגעבען ווערען 10 ערשטקלאסיגע נומערן פון גרויסען קינסטלערישען ווערט, און דעם חשוב׳סטען ארט, פערשטעהט זיך, פערנעהמט צווי־שען זיי אונזער גרויסען שלום עליכם׳ס „האטעל טערקאליא” (צום ערשטען מאל אויף דער יודישער ביהנע — לויט „כתריאלעווקער האטעלער”).

פיינער הומאר, וויץ, מוזיק, טאנץ און ליכטיגע געמיטליכקייט וועט הערשען אויף דער ערשטער פרעמיערע.

גיט נישט

די קינדער קיין זאפאלקעס, און טרויט זיי נישט אן צו האבען צו טון מיט

פייער!!!

ווי מ'פלעגט זיך באָדען אַמאָליגע צייטען.

אַ בעשרייבונג פון די לאַנגע, שווערע באָד-קאָסטיומען פון סך-הכל דרייסיג יאָהר צוריק. — די אַמאָליגע זיטען ביי'ם באָדען זיך און די היינטיגע.

אין יענע יאָהרען, ווי עס איז בעוואוסט צו אונזערע זיידעס, האָבען די פרויען אָפיציעל בעזעסען אַלץ אין דער וועלט, אַ חוץ אַ גוף. דאָס בייפס, גופים האָבען זיי געהאַט, און מעגליך געאַנדערע ווי די פרויען פון היינטיגע צייטען, אָבער דער זיטיגער עולם האָט דערפון נישט געטאָרט וויסען. האָט מען דעם זינדיגען קערפער פערדעקט מיט אַזאַ בערג שמאַטעס, אַז אפילו דער טייפעל אַליין האָט נישט חושד געווען דעם גופ'ס זינדיגע עקזיסטענץ.

פון געוועהנליכע צייטען, ווי בעת מען האָט זיך געוויזען אין גאַס, אָדער מען איז געזעסען אין הויז, איז שוין אָפגערעדט. דאַן האָט די קרינאָלינע און אַנדערע מלבושים אַלץ פערדעקט. אָבער אפילו בעת דעם באָדען זיך אין ים איז מען געווען אַזוי אָפגעהיט. עס וועט נישט זיין איבערגעטריבען צו זאָגען, אַז פרויען פון יענער פעריאָדע האָבען בעת זיי האָבען זיך געבאָדען אין ים, געטראָגען פיל מעהר מלבושים אויף זיך, ווי היינטיגע פרויען אין גאַס אין דעם קאַלטסטען ווינטער-טאָג.

ווען אַ מאַדאַם אָדער מאַדעמואַזעל האָט זיך מיט אַ פערציג-פופציג יאָהר צוריק געוואָלט אָפּקיהלען אין אַ הייסען זומער-טאָג אין די כוואַליעס פון ים, האָט זי פריהער פון אַלץ אָנגעטון אויף זיך אַ מלבוש, מיט אַנ'אויסזעהען, במחילה, ווי מענערישע הויזען. איבער דעם האָט זי אָנגעטון אַ קלייד, געמאַכט פון פלאַנעל, אָדער וועלכען ס'איז אַנדערן שטאָף, גאַראַנטירט, אַז עס וועט זיך נישט „צוקלעפען" צום גוף אונטער די ערגסטע אומשטענדען. שיך און זאָקען זענען, נאַטירליך, אימער אויך געטראָגען געוואָרען.

אַזוי געפּאַנצערט ענטקעגען דעם מענשליכען אויג, איז די מאַדאַם אָדער מאַדעמואַזעל אַריין אין'ם וואַסער, אין דער האָפנונג, אַז סוף כל סוף וועט דאָס וואַסער דורכדרינגען און בענעצען און אָפּקיהלען איהר לייב.

אפילו מיט פופצען - צוואַנציג יאָהר צוריק האָבען פרויען באָדענדיג זיך אין ים, געכוזט אָבּהיטען אַלע רעגלען פון אַזוי גערופענער אָפיציעלער אָנשטענדיגקייט, אויב זיי האָבען נישט געוואָלט אַרעסטירט ווערען. אָדער גלאַט בעטראַכט ווערען אַלס נ'שט אָנשטענדיג. ווען דער קאָרסעט איז געווען אין מאָדע און פרויען האָבען אָפט געטראָגען דעם דאָזיגען אומגעזונדען פאַנצער טאָג און נאַכט האָבען די מעהרסטע פרויען, באָדענדיג זיך, זיך אויך נישט בעפרייט פון דער דאָזיגער דריקעניש. וועגען זאָקען איז דאָך שוין אָפגערעדט. די שרייבערין געדענקט אַ פאַל, ווי אַ מיידעל באָדענדיג זיך, האָט, זייענדיג אין וואַסער, פערלאָרען איינעם פון איהרע זאָקען. זי האָט זיך געפונען אין דער זעלבער אומאַנגענעהמער לאַגע, ווי אַ מיידעל זאָל היינטצוטאָג פערלירען אַ שוך אין גאַס. זי האָט געמוזט שיקען קויפען אַ נייע פאָר זאָקען, בעפאָר זי האָט געוואַגט אַרויסצוגעהן פון וואַסער.

וואָס פאַר אַנ'ענדערונג היינטצוטאָג! דער „באָד-קאָסטיום", וואָס אַנטבלויזט מעהר, ווי ער פערדעקט, איז איז פאַקטיש דער איינציגער מלבוש, וואָס אַ מיידעל וועט אָנטון, ווען זי געהט אַרויס זיך באָדען, און פונדעסטוועגען רופט עס נישט אַרויס די קלענסטע קריטיק געגען איהר. דער היינטיגער מלבוש פערדעקט ווירקליך זעהר וועניג. אָבער דער עולם האָט זיך אַזוי צוגעוואוינט צו דער אַנטבלויזטער נאַקעטקייט, אַז ס'רופט מעהר נישט אַרויס קיין רושם, אַז דאָס שטימט איין מיט דער מענשליכער פסיכאָלאָגיע, בעווייזען די בעשרייבונגען פון פאָרשער, וועלכע האָבען בעזוכט ווילדע שבטים, וועלכע געהען נאָך היינטצוטאָג אַרום אינגאַנצען, אָדער האַלב נאַקעט.

די פאָרשער, בעריכטענדיג וועגען די ווילדע שבטים, ערקלערען, אַז די ענטבלויזטע נאַקעטקייט פון די פרויען, האָט אבסאָלוט קיין ווירקונג נישט אויף די מענער. נאַקעטקייט איז אַ נאַטירליכע ערשיינונג. די ווילדע פיהלען נישט קיין שום שאַנד, אָדער פערלעגענהייט, ווען זיי ווערען אַזוי-אַרום געזעהן. די ציוויליזאַציע, מיט איהרע קליידער, האָט געצויגען די אויפמערקזאַמקייט אויף דעם גוף און פון איהם געמאַכט אַנ'אומנאַטירליכען סעקסועלען רייץ. דערזעלבער פסיכאָלאָגישער געזעץ ווירקט אָבער אויך פערקעהרט. ווען מען געוואוינט זיך צו צוקוקען אויף דעם אַנטבלויזטען גוף, פערלירט ער פיל פון זיין אויפרעגונגס-קראַפט. היינטיגע צייטען זענען די פיס אַנטבלויזט ביז איבער די קניה, און די מענער האָבען זיך שוין אַזוי צוגעוואוינט צו דער ערשיינונג, אַז ס'וועט נישט זיין איבערגעטריבען צו זאָגען, אַז זיי שענקען שוין כמעט נישט דעם אָנבליק די קלענסטע אויפמערקזאַמקייט.

דאָס זעלבע, און נאָך אין אַ גרעסערער מאָס, קאָן מען בעאָבאַכטען אויף די פּלאַזשעס. די היינטיגע מיידלעך אויף די פּלאַזשעס ענטפּלעקען מעהר פון זייער גוף, ווי די ביליגסטע כאָר-מיידלעך פלעגען עס טון מיט אַ פינף-און-צוואַנציג יאָהר צוריק אין די דעמאָלסדיגע וואָדעוויל הייזער. פונדעסטוועגען קומען נישט פאָר קיין אומאַנגענעמע סצענעס, אַז מענער זאָלען זיך אָפּשטעלען און גאַפען, אָדער מאַכען אומאָנשטענדיגע בעמערקונגען. עס איז אַ געזעץ אין דער נאַטור, אַז דאָס געוועהנליכע, דאָס טאָג-טעגליכע רופט נישט אַרויס קיין נייגיר. עס מעג קלינגען זאָנדערבאַר, אָבער פּסיכאָלאָגען האָבען שוין לאַנג ערקלערט, אַז דער איינציגער מיטעל געגען אומאָנשטענדיגקייט, איז די נאַקעטקייט גופא!

מ"ים בערג.

Dr. H. WOŁKOWYSKI

צוריקגעקעהרט

— און איבערגעצויגען אויף —

צעגעלניאַנא 25, טעל. 26-87

ספּעציעל אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער שוואַכע, אַלע ארט אַנאַליזען. בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 8-10 פריה, 12-2 נ.מ. און פון 4-8 אָוו.

„אַרט"

זאַכאָדניאַ 43

רעווי- און קאַמעראַל-טעאַטער

ליימונג: **מ. בראָדערזאָן.**

פרייטאָג, דעם **31** ד.ח.

פּינקטליך 9.30 אַ זייגער אָוונד

פייערליכע ערעפנונג פון סעזאָן

1-טער (VIII) פּראָגראַם א. נ.:

„האָטעל טערקאַליאַ"

1) פּראָלאָג
2) האָטעל „טערקאַליאַ"
3) ביטערע צייטען
4) צעהילעטע יונגען
5) על נהרות בבל
6) קאַצן-סערענאַדע
7) אין וואַגאָן
8) סדרה בלק
9) ניפּטער, פּיטער
10) צווישען חסידים

ליטער. לייטער — משה בראָדערזאָן
מוזיק. לייטונג — דוד ביינגעלמאַן
דעק. און קאָסט.—ד. מאַטוס און ש. בלום
קאָנפערענסיער — מ. נעלכען
קאָנצערט-מייסטער — ש. ביינגעלמאַן
ליכט-עפעקטען — ש. יאַראָזאָלימסקי.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטפערן אויף יורידישע פראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.

יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט".

[illegible]

גילטיג דעם 30-טען אויגוסט 1928

8043. שלמה פאָדעמביצקי.

8044. אַ טעגליכער לעזער פון נאָוראָט 1.

8045. הענעך ז.

8046. אַנ'אַבאָנענט צ.

וועגען אייערע ענינים ראַפט איהר זיך טעלעפאָנירען פערזענליך מיט אונזער יוריסט, טעגליך פון 3—4 נאָכמיטאָג, אין רעדאַקציע.

—:0:—

8047. אַ לעזער פון וואָלבאָרסקא.

איהר לענגט דעם ענין בעסער אויפ'ן שטראָפלעכען וועג, ווייל אויף אַזאַ אופ'ן וועט איהר קאָנען די אומשטענדען וועגען שותפים בעווייזען אויך מיט דער הילף פון עדות.

—:0:—

8048. ב. ל. ק. 10

מען קען אייך נישט צווינגען, אַז איהר זאָלט דוקא דערהאַלטען דאָס בעשטעלטע מעבעל.

אין ערגסטען פאַל קאָנט איהר פערשפּילען דאָס געגעבענע האַנטגעלט.

—:0:—

8049. ש. בל.

אין ענטפער (3021) פון דינסטאָג 283 ווערט געזאָגט, אַז נישט קיין אַקט דאַראָוויזני, נאָר אושיטקאָוואַניע זאָלט איהר מאַכען.

—:0:—

8050. כאַל פּניק קוו.

די איצטיגע רעגיסטראַציע נעמט אַרום אַלע עקזיסטירענדע אונטערנעהמונגען אויפ'ן שטח פון דער וואָיעוואָדזטווא, אַלס איינס צי אויף זיי זענען חל די כללים פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פּרעזידענט וועגען אינדוסטריע-געזעץ אָדער נישט ביים קוואַליפיצירען אייך צו דער קאַט. C. זענען גענומען געוואָרען אין אַכט פאָלגענדע געזונדהייטס עפעקטען: שוואַכער קערפּער-בוי (אַרט 1), פאַרמלאָזיגקייט פון ברוסט קאַסטען (אַרט. 13) און אויערן-קראַנקהייט מיט אַנ'עטוואָס אָפּגעשוואַכטען געהער אַרט. (82).

פערקויפט צום טייוועל.

(22 (ראָמאַן).

קאַפּיטעל זעקס

אָנקומענדיג אין אַ האַלבע שעה אַרום אין אויספאָרשונגס-אַמט, האָט קליין אַוועקגעשיקט דעם קישען אין אַ כעמישען לאַבאָראַטאָריום צו מאַכען אַנ'אַנאַליז.

ער האָט נישט אויפגעהערט צו טראַכטען, וועמענס טייוואָלאָנישער שכל האָט עס געקאָנט צוטראַכטען אַזאַ גרויזאַמען פּלאַן.

מאָמענטענווייז האָט זיך איהם אויסגעוויזען, אַז אויסטערלישע פאַנטאַסטישע כוחות נעהמען אַנטייל אין דעם לויף פון די געהיימנישפולע געשעהענישען.

ער האָט זיך בעמיהט אַוועקצוטרייבען פון זיך דעם דאָזיגען געדאַנק. עס האָט זיך איהם אויסגעוויזען לעכערליך און נישט פּאַסענד פאַר אַ מענשען מיט אַ לאָגישען שכל, הגם דער געדאַנק גופא האָט איהם געמאַכט נישט ווילענדיג אויפציטערען.

קיינמאָל אין לעבען איז איהם נישט אויסגעקומען עפּיס אַזוינס דורכצומאַכען, און אַ געוויסע צייט האָט ער זיך געפיהלט אינגאַנצען צערודערט.

אין קאָרידאָר האָט איהם בעגעגענט מאַרטען.

— פאָרמאַן איז דאָ! — האָט ער ראַפּאָרטירט — ער איז נאָר וואָס געקומען. איך געה איצט צו אוהם.

— וואַרט צו. בערוהיגט זיך. איך דאַרף אייך צו האָבען פאַר אַנ'אַנדער ענין. איך וועל איהם אַליין אויפנעהמען. וואָס איז אייך געלונגען צו דערגיין?

— איך האָב געמאַכט אַלץ, וואָס איהר האָט געהייסען. מאָרגען הויבט זיך אָן די געריכטליכע אויספאָרשונג. די פערזענליכע סמנים פון אַרנאָ שוואַרצען זענען מיטגעטיילט געוואָרען אין גאַנצען לאַנד, און אין די אָווענד-צייטונגען וועט נאָך געגעבען ווערען אַ ספּעציעלע מעלדונג פון אויספאָרשונגס-אַמט. אָך, יאָ! איך האָב געזעהן דעם נאָטאַר פון דער פרוי ווייס... עפּיס אַ מאָדנער פויגעל-בחור!

— האַ! — האָט קליין אויסגערופען פעראינטערעסירט — איהר האָט זיך פון איהם דערוואוסט עפּיס וויכטיגעס?

ער איז משמעות שטאַרק געטראָפען פון דער אַלטערס טויט. איהרע ענינים האָט ער געפיהרט אַ צייט מיט יאָהרען. לויט זיינע רעד, ליגט דער פרוי ווייס'ס קאַפּיטאַל אין פערשידענע אונטערנעמונגען. ער מאַכט איצט אַ גענויע רשימה פון איהר פערמעגען, און ער האָט זי צוגעזאָגט צוצושיקען היינט נאָכמיטאָג.

— גוט! און איצט, אָט-וואָס! — קליין האָט איבערגעגעבען מאַרטינען דעם שליסעל פון דער קיך און בקיצור דערצעהלט, וואָס דאָרט איז פאָרגעקומען — נעהמט אַרונטער דעם זליוו, אינטער וואָכט די רעהר פון דער וואַסערלייטונג, און די פּליסיגקייט, וואָס איהר וועט דאָרט געפינען, וועט איהר אָפּשיקען אין לאַבאָראַטאָריום, אפשר וועט אייך געלונגען דאָרט צו געפינען שפּורען פון בלוט.

— גוט! אַ מאָדנע משא ומתן! — האָט מאַרטען אַ מורמעל געטון.

— גערעכט, אַ מאָדנע משא-ומתן! איך בין חושד די אַלטע קעכין. זעהט, קריגט אַרויס וועגען איהר אינפאָרמאַציעס. אפשר וועט אייך געלונגען צו פונאַנדערבינדען איהר די צונג, אַז איהר וועט פּרובען צו נעהמען איהר נאָכאַמאָל אויף אַ פערהער. דערוויסט זיך אויך ביי דער פריילין סימאָן צי האָט זי עפּיס וויכטיגע נייעס.

מאַרטען האָט מיט פערוואונדערונג אַ קוק געטון אויף זיין לייטער. „אַ מאָדנע מאַכינאַציע", האָט ער אַ טראַכט געטון. קיינמאָל אויף וויפיל ער געדענקט, פלעגט זיך קליין נישט בענוצען מיט דער הילף פון פּריוואַטע מיטאַרבייטער.

— נו, געהט שוין שנעלער! געהט מאַרטען!

— האָט זיך קליין מיט איהם געזעגנט — מיר מאָרען נישט פערל'ן קיין צייט!

— — — — — — — — — — — — —

אין איינעם פון די צימערען אויפ'ן ערשטען שטאָק האָט קליין געטראָפען וואַרטען אַ הויכען יונגענמאַן, אַנ'עלעגאַנט געקליידעטען, וועלכער האָט גערעדט פּויליש מיט אַנ'אַקצענט פון אַ פרעמדלענדער.

דער יונגענמאַן האָט זיך געהאַלטען אַ ביסעל נערוועז.

קליין האָט איהם פריינדליך מקבל פנים געווען.

— מיר איז אָנפערטרויט געוואָרען צו אַדורכפיהרען דעם ענין — האָט ער דערקלעהרט — און איך האָב אייך אַרויסגעפאָדערט, אין דער מיינונג, אַז איהר קאָנט אונז זיין נוצליך.

— איהר מעגט זיין זיכער, אַז איך וועל טון אַלץ, וואָס עס וועט נאָר זיין אין מיינע כוחות, כדי צו אַרויסהעלפען אייך אין דער דאָזיגער שרעקליכער געשיכטע. איך האָף אַז פריילין ווייס...

— זי פיהלט זיך אַ סך בעסער, און נאָכמיטאָג וועט איהר זיך קאָנען זעהן מיט איהר.

קליין האָט גענומען פאָרמאַנען אונטערן האַנד און אַריינגעפיהרט איהם אין זיין קאַבינעט.

אויפ'ן וועג האָט ער זיך געשטעלט די פראַגען: „אויב ער האָט דערהרגעט די פרוי ווייס, טאָ הלמאי איז ער געקומען אין מיינעס שלאָפצימער? אויב ער האָט נישט דערהרגעט, טאָ ווי קומט עס, וואָס מיינע האָט דערקענט זיין שאָטען אויפ'ן שוועל?

ער האָט געבעטען האַרי'ן זיצען, און זיך אַליין אַוועקגעזעצט אויף אַ פאָטעל.

דערנאָך האָט ער זיך אָפּגערופען:

ה' פאָרמאַן, פרוי ווייס איז דערמאָרדעט געוואָרען מיט אַ קינזשאַל, וואָס געהערט צו אייך...

— וואָס?! וואָס האָט איהר געזאָגט?

דער יונגערמאַן איז אַזש אויפגעשפּרונגען.

— גלויבט מיר, ה' פאָרמאַן — האָט איהם קליין אָפּגעשטעלט — איך בין ווייט פון דעם געדאַנק אייך חושד צו זיין, אָבער איהר דאַרפט דאָך פערשטעהן, אַז איך בין מחויב אויסצוהערען פון אייך געוויסע אויפקלערונגען... פאַרוואָס, צום ביישפּיל, האָט איהר אין דער טראַגישער נאַכט נישט געגעכטיגט אין דער היים ביי זיך? וואו זענט איהר געווען? איך וויל וויסען וואו זענט איהר געווען די צייט נאָך דעם, ווי איהר האָט זיך צוריקגעקעהרט פון בערלין ביז... לאָמיר זאָגען... אַכט אינדערפריה!

פאָרמאַן האָט מבולבל אַ קוק געטון אויפ'ן אינספּעקטאָר.

ער איז געווען אינגאַנצען צערודערט, און נישט געוואוסט, וואָס מיט איהם טוט זיך.

— איך.. איך האָב געקאָנט בעגעהן אַזאַ פערברעכען!? צו וואָס האָב איך עס געדאַרפט טון?.. זאָגט מיר, צו וואָס? — האָט ער אויסגעבראָכען, און אין אַ ווייל'ע אַרום צוגעגעבען — ליידער קאָן איך אייך נישט זאָגען, וואו איך האָב פערבראַכט די נאַכט.

(פאָרטזעצונג קומט).

קינדער-גנבים, אַ שטים פון די וואָלקענס און אַ גוט גלעזעל וויין.

מיט אַ קורצער צייט צוריק איז אין לאָנדאָן פאָרגעקומען אַ פּראָצעס פון אַ געוויסער מיס קענטאָן, וועלכע איז צוגעצויגען געוואָרען צום געריכט פאַר אָפּנאַרען דעם עולם. מיס קענטאָן האָט זיך אַרויסגעגעבען פאַר אַ נביאה'טע און זאָל האָבען אויסגענאַרט אַ סך געלט ביי לייכטגלויביגע מענשען, וועמען זי האָט פאָראויסגעזאָגט די צוקונפט. דער פּראָצעס וואָלט אין לאָנדאָן פערביי אומבעמערקט, אויב מיט איהם וואָלט זיך נישט געווען פעראינטערעסירט דער בעקאַנטער ענגלישער שריפטשטעלער קאָנאַן דאָיל, דער מחבר פון שערלאָק האָלמס. קאָנאַן דאָיל איז אַרויסגעטרעטען אַלס איהר פערטיידיגער און האָט אין דער פּרעסע אויפגעהויבען די פראַגע וועגען מיס קענטאָנס שולד. אין דעם הייסען ויכוח, וואָס האָט זיך פונאַנדערגעפלאַקערט אַרום קאָנאַן דאָילס אַרויסטרעטונג, האָט מען אינגיכען פערגעסען וועגען דעם פּראָצעס גופא, און זיך פּאַקטיש מעהר אינטערעסירט מיט דער פּרינציפּיעלער, ריין וויסענשאַפטליכער זייט פון ענין. איצט איז אין לאָנדאָן געשאַפען געוואָרען אַ נייע טעמע. מען האָט זיך אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פראַגע פעראינטערעסירט מיט ספּיריטיזם, מעדיומס וכדומה. ווי בעקאַנט איז קאָנאַן דאָיל פאַר די לעצטע פאַר יאָהרען אַרויסגעטרעטען אַלס הייסער אַנהענגער פון דער וויסענשאַפט, וואָס טראָגט דעם נאָמען ספּיריטיזם, און צוזאַמען מיט איינינע אַנדערע שריפטשטעלער, געשאַפען אַ רייה ענטשפּרעכענדע אָרגאַניזאַציעס, וועלכע בעשעפטיגען זיך מיט דער מעדיום־פּראָבלעם, וואָס איז נאָך ביז איצט נישט אויסגעשעפּט. אַ דאַנק די איינינע בעריהמטע נעמען איז געלונגען אַרויסצורופען אַנ'אינטערעס צו די דאָזיגע אָרגאַניזאַציעס, און ספּיריטיסטישע סעאַנסען זענען געוואָרען אַ מאָדערנע ערשיינונג אין לאָנדאָן. יעדע דאַמע פון דער הויכער געזעלשאַפט, וועלכע האָט פּרעטענדירט צו האָבען אַנ'אייגענעם „סאַלאָן", האָט זיך געאיילט צו פערזאָרגען מיט אַ מעדיום, און אַנשטאָט, ווי פריהער, צו לאַדען איהרע געסט צו אַ גלעזעל טיי, האָט מען איצט אָנגעהויבען לאַדען געסט צו אַ ספּיריטיסטישען סעאַנס. דערמיט איז אויך צו דערקלעהרען, וואָס מיס קענטאָן האָט געקענט אין משך פון אַ לענגערער צייט זיך בעשעפטיגען מיט נביאות־זאָגען און פערדינען אַ היבש ביסעל געלד פון ספּיריטיזם און ספּיריטיסטישע סעאַנסען.

איינע פון די פערשפּרייטסטע ענגלישע צייטונגען „דער „דיילי מייל", וועלכע האָט נישט פערנומען קיין „פּרינציפּיעלע" שטעלונג אין דער פראַגע, האָט די טעג, אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן פּראָצעס, אָפּגעדרוקט אַ בעשרייבונג פון איינינע פאַלען וועלכע פאָרערען, לויט זייער סודות'פולען אינהאַלט אַ וועלכע נישט איז מיסטישע ערקלעהרונג. דערביי האָט, ווי עס שיינט, דער „דיילי מייל" געוואָלט בעווייזען, אַז דער ספּיריטיזם האָט יאָ עפּעס אַ ווערט. אָבער אָפּגעזעהען פון דער פּרינציפּיעלער וויסענשאַפטליכער זייט פון דעם גאַנצען ענין, זענען די בעשרייבונגען אַליין פאַר זיך זעהר אינטערעסאַנט און עס איז כדאי אָפּצושטעלען זיך אויף זיי אַביסעל גענויער.

עס האַנדעלט זיך וועגען פאָלגענדען:

די פּאָליציי פון דער אינדישער שטאָדט הייד־דעראַבאַר שטעהט שוין זייט אַ לענגערער צייט פאַר אַ סודות'פולער ערשיינונג, וועלכע זי קען נישט דערקלעהרען, נישט געקוקט אויף אַלע איהרע אָנשטרענגונגען און אָנגעווענדעטע מיטלען. עס האַנדעלט זיך וועגען אַ סיסטעמאַטישער גנבה פון קינדער, וועלכע פערשווינדען אויף אַנ'אומבעקאַנטען אופן און מען קען זיי מעהר נישט געפינען. מיט צוויי אַ האַלבען יאָהר צוריק איז ביי אַנ'אָרטיגען סוחר סייד יאַפּאַר געבוירען געוואָרען אַ יונגעל. דעם קינד האָט ער געגעבען אַ נאָמען פּאַסאַלי. אויפ'ן פערצענטען טאָג נאָך זיין געבורט איז דאָס קינד פערפאַלען געוואָרען. וועגען דעם האָט מען געמעלדעט דער פּאָליציי, וועלכע האָט זיך גענומען ענערגיש זוכען דעם קינדער־גנב, עס האָט אָבער נישט געהאָלפען, דעם גנב האָט מען נישט געפונען און די עלטערן האָבען דאָס קינד נישט צוריקבעקומען. מען האָט אַפילו אַרויסגערופען פון ענגלאַנד ספּעציעלע דעטעקטיווען, וועלכע האָבען זיך גענומען צו דער אויספאָרשונג, אָבער זיי האָבען שוין אין אַ פּאָר חדשים אַרום ערקלערט, אַז דאָס געלד וואָס מען צאָהלט זיי פאַר זייער אַרבייט, געהט לאיבוד, זיי קענען סיי ווי סיי גאָרנישט געפינען. אין אַ יאָהר אַרום האָט דער זעלבינער סוחר ווידער געוואַרט אַ קינד. איצט איז ער געווען פאָרזיכטיגער. ספּעציעלע דינער האָבען בעוואַכט דאָס הויז, וואו עס איז געלעגען די קימפּעטאָרין. אַלע טירען זענען געווען פערשלאָסען און ביי יעדער פון זיי איז געשטאַנען אַ ספּעציעלע שמירה. דאָס הויז האָבען בעוואַכט ענגלישע דעטעקטיווען און דאָך איז דאָס קינד אויפ'ן פערצענטען טאָג פערשוואונדען געוואָרען. דער פערצווייפעלטער יאַפּאַר איז אַרומגעלאָפען פון איין פּאָליציי־ביוראָ אין צווייטען, פון איין דעטעקטיוו צו אַנ'אַנדערען, האָט אַליין אָרגאַניזירט אַ פּריוואַטע אויספאָרשונג. עס האָט אָבער נישט געהאָלפען. דאָס קינד איז נעלם געוואָרען. און איצט, מיט אַ פּאָר חדשים צוריק איז ביי איהם ווידער געבוירען געוואָרען אַ קינד. אין פערצען טעג אַרום איז דאָס קינד פערשוואונדען געוואָרען. די פּאָליציי איז געפאַלען פון די פוס, זוכענדיג די גנבים. מען האָט זיי נישט געפונען. מען האָט אויך נישט ענטדעקט דעם קלענסטען סימן, וואָס זאָל געבען אַנ'אָנווייזונג אין וועלכער ריכטונג צו פיהרען די אויספאָרשונג, פּונקט ווי דאָס קינד וואָלט בכלל אויף דער וועלט נישט געקומען. געווען און נישטאָ — אָט אַזוי האָבען רעזיומירט די פּאָליציי־דעטעקטיווען דעם סך־הכל פון דער אויספאָרשונג. צוויי פאַקטען זענען גאָר קלאָר, אַז דאָס קינד איז געווען און איז נישטאָ. די פּאָליציי שטעהט נאָך עד היום פאַר דעם נישט־ענטדעקטען סוד. ווער איז דער גנב? פון די ספּיריטיסטען־קרייזען דערקלערט מען, אַז דאָ האָבען בלי שום ספק אַנטיילגענומען גייסטער. די פּאָליציי לאַכט, פערשטעהט זיך, פון דער פון, אָבער האָט נישט די מעגליכקייט צו בעגרינדען איהר סקעפּטישע בעציהונג צו די דערקלערונגען פון די ספּיריטיסטען.

אַ צווייטער פאַל, וועלכען עס ברענגט דער „דיילי מייל" איז פאָרגעקומען בעת דער וועלט־מלחמה, אין יאָהר 1918. דער פראַנצויזישער אַוויאַטאָר פּיער רע מאַני, האָט לויט'ן אויפטראַג פון דער מיליטער־מאַכט, גענומען אונטערנעהמען אַ לופטנסיעות איבער די דייטשע פּאָזיציעס, כדי אויפצוקלערען, צי דער געגנער גרייט זיך צו אַנ'אַטאַקע, אָדער האָט ברעה נאָך אויסצוואַרטען. זיין אייגענער אַעראָפּלאַן האָט זיך געפונען אין רעמאָנט־אַנשטאַלט און צו איהם האָט מען געגעבען אַנ'אַעראָפּלאַן, אויף וועלכען עס איז מיט אַ צייט צוריק געפלויגען אַ פראַנצויזישער פליהער, וועלכער איז דערהרגעט געוואָרען. מאַני איז אין דער בעגלייטונג פון זיין מעכאַניקער אַרויסגעפלויגען; בעת ער האָט זיך דערנעהנטערט צו די דייטשע פּאָזיציעס, האָט ער מיט אַמאָל דערפיהלט, אַז אויף איהם איז אָנגעפאַלען אַ שלאָף. זיינע גלידער זענען ווי געליימט געוואָרען. ער האָט געפיהלט, אַז אויב ער וועט נישט אָנשטרענגען זיין ווילען, וועט ער נישט קענען אויסמיידען אַ קאַטאַסטראָפע. ער האָט זיך אומגעדרעהט, כדי צו בעטען דעם מעכאַניקער, איהם צוהעלפען אויסגלייכען דעם מצב פון אַעראָפּלאַן, צו זיין פערוואונדערונג האָט ער אָבער דערזעהן, אַז דער מעכאַניקער שלאָפט. מאַני האָט איהם אָנגעריהרט, כדי אויפצוּוועקען. עס האָט אָבער נישט געהאָלפען. דער מעכאַניקער איז פעסט געשלאָפען. אַ פערצווייפעלטער האָט מאַני אָנגעשטרענגט די לעצטע כוחות און האָט אויסגעגליכען דעם אַעראָפּלאַן. און אין דעם מאָמענט האָט ער, ווי אין שלאָף דערזעהן פאַר זיך אַ פּנים פון אַנ'אומבעקאַנטען מענשען, און דערהערט אַ קול: „פליה נישט ווייטער, עס איז אַנ'איבעריגע זאַך. קעהר זיך אום צוריק און זאָג דיין קאָמאַנדיר, אַז די דייטשען קלייבען זיך היינט אין אַנ'אַטאַקע. אויב דו ווילסט וויסען ווער איך בין, וועל איך עס דיר זאָגען. איך בין דער פליהער, וועלכער איז מיט דריי חדשים צוריק אויף דעם זעלבינען אַעראָפּלאַן דערהרגעט געוואָרען". מאַני האָט זיך אויסגעטראַכט, אַז ער האַלוצינירט, פערשטייענדיג, אַז ביי אַזאַ נערווען־צושטאַנד וועט ער בלי ספק, נישט קענען דערפיהלען די אויפגאַבע, האָט ער בעשלאָסען, זיך צוריקצוקעהרען. ווען ער האָט זיך אַראָפּגעלאָזען אויפ'ן פראַנצויזישען אַעראָדראָם, האָט ער בעמערקט אַז זיין מעכאַניקער האָט זיך אויפגעכאַפּט פון שלאָף. מאַני האָט זיך געקליבען איהם ריכטיג אויסצוּצייטלען פאַר אַזאַ נאַכלעסיגער בעציהונג צו דער אַרבייט. דער לעצטער האָט איהם אָבער דערקלערט, אַז ער ווייס אַליין נישט, ווי ער איז געקומען דערצו. מיטאַמאָל האָט ער דערפיהלט, אַז אויף איהם פאַלט אָן אַ שלאָף, אַז זיינע גלידער ווערען ווי געליימט און אין פון שלאָף האָט ער געהערט אַ שטים, וואָס האָט איהם געזאָגט, אַז די דייטשען זיך היינט צו אַטאַקירען די פראַנצויזישע פּאָזיציע. איהם דוכט זיך אויס, אַז דאָס איז געווען דער פליהער, וואָס איז דערהרגעט געוואָרען אויפ'ן זעלבינען אַעראָפּלאַן.

אַנ'אויפגערעגטער האָט מאַני איבערגעגעבען די גאַנצע געשיכטע דעם קאָמאַנדיר. דער לעצטער האָט זיך, צו זיין גרויסער פערוואונדערונג, ערנסט פעראינטערעסירט מיט זיין דערקלערונג און האָט גענומען מאַכען אַלע צוגרייטונגען, כדי זיך צו שיצען פון דעם דייטשען אָנפאַל. און טאַקע אין אַ פּאָר [illegible] אַרום האָט מען שוין געזעהען דייטשע מיליטער־אָפּטיילונגען, וועלכע זענען געגאַנגען אין אַנ'אַטאַקע, און פון די דייטשע פּאָזיציעס האָט זיך אָנגעהויבען אַנ'אונאויפהערליכע קאַנאָנאַדע. דער פאַל איז אָפיציעל פּערפּראָטאָקאָלירט געוואָרען אין פראַנצויזישען אַוויאַציע־פּאָלק און איז שפּעטער פעראָפענטליכט געוואָרען אין די פראַנצויזישע צייטונגען. „דיילי מייל" ברענגט ביידע פאַלען, און לייגט צו דערצו צו, אַז אויב אין ערשטען פאַל קען זיך האַנדלען וועגען שלעכטע דעטעקטיוו־פעהיגקייטען, אָט איז דער צווייטער פאַל בלי ספק א ווייניגער קאָמפּליצירטער: דער שטעמפּעל פון די אונטערשריפטען אויפ'ן פּראָטאָקאָל פון אַוויאַציע־פּאָלק זענען טאַקע די ריכטיגע. קיינער פון די אויספאָרשער האָט זיך אָבער נישט פעראינטערעסירט, ביי וועלכע אומשטענדען דער פּראָטאָקאָל איז געשריבען געוואָרען.

און אויב אַ נייגעריגער סקעפּטיקער וואָלט עס געפרעגט, טאָ וואָלט ער בלי שום ספק בעקומען די תשובה, אַז דער פּראָטאָקאָל איז געשריבען געוואָרען ביי אַ גוט גלעזעל וויין אין אָפיציערס־קאַזינאָ, און דער סקעפּטיקער וואָלט געקומען צום אויספיהר, אַז אַלקאָהאָל איז אויך מסתמא אַ מיטגליד פון ספּיריטיסטען־פעראיין.

א. בירמאַן.

„משומדים"-קאָנגרעס אין האַמבורג.

(ענדע פון דער 3-טער זייט).

אין דעם אָנקומען פון אַ נייעם משיח זאָל מען בעסער גלויבען אין דעם, אַז ער איז שוין טאַקע געקומען און טאַקע אויך אַ יוד... צו אָט דעם וואָרט הערט זיך צו דער אָרימאַן, בפרט, ווען דער מיסיאָנער זאָגט עס איהם גאָרנישט באַלד, נאָר קומט צו איהם פריהער אַלס זיין רעטער, ברענגט אין שטוב ברויט, קליידער, בעזאָרגט זיינע קינדער מיט אַ שול, זיין קראַנקע משפחה מיט מעדיצינישע הילף און איהם אַליין מיט אַרבייט... גאַנץ אָפט איז נאָר דער „יודען־קריסט" אין גאַנצען מוותר אויף די עלטערן, וועלכע ער לאָזט איבער אין זייער „פאַנאַטישען" גלויבען, און ער נעהמט זיך בעסער צו די קינדער, וואו דער ערפאָלג איז פיל לייכטער, ווייל מען האָט צו טאָן מיט אַ נאַאיווער קינדערישער נשמה, און וויכטיגער, ווייל די רעליגיעזע געפיהלען זענען ביי זיי פיל שוואַכער ווי ביי זייערע עלטערן, וועלכע געדענקען נאָך דעם כלל, „יהרג ואל יעבור"...

דער קאָנגרעס אין האַמבורג שטעלט אַוועק די פראַגע פון דער משומדים־אַרבייט אויף דער יודישער גאַס און מאַכט זי פאַר איינע פון די וויכטיגסטע, ביטערע טאָג־פּראָבלעמען, מיט וועלכע עס דאַרפען זיך פערנעהמען ביידע עלעמענטען פון לעבעדיגען יודענטום: די פרומע און די נאַציאָנאַלע... פאַר די ערשטע איז די פּראָבלעם אַ ריין רעליגיעזע, פאַר די צווייטע אפשר מעהר אַ נאַציאָנאַלע, אָבער דאָס דאַרף זיי נישט שטערן פון געפינען אַ געמיינזאַמען וועג אויף בעקעמפען דעם שמד אין איהר נייער פאָרם, וואָס קען אַ דאַנק אונזער גלייכגילטיגקייט און נאַכלעסיגקייט ווערען אויב נישט אַ נייע מגפה אין יודענטום, איז אַם ווייניגסטען אַ נייע סעקטע אין יודענטום, וואָס קאָן אונז פיל מעהר שאַטען, ווי מיר שטעלען זיך איצט פאָר... דער קאָנגרעס איז געווען אינטערעסאַנט פאַר די יודען־קריסטען, אימפּאָזאַנט פאַר דער אויסער וועלט, אָבער אַ טרויעריגע ערשיינונג פאַר אונזער נאַציאָנאַלער עפּאָכע, און זאָלען דאָס געדענקען די, וואָס גלויבען, אַז זיי זענען די טאָן־געבער אויף דער יודישער גאַס...

ש. גאָלדנבערג.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז, האַלז, אויערען קר.	10—11 2—3 6—7
ד"ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכטס קר.	10—11 1—3
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר [illegible]	פרויען און געבורטס-הילף	11—1½ 5—6
ד"ר קאַנטאָר	כירורגיש-קראַנקהייט.	[illegible] 1—3
ד"ר ווייגבערג	אינ. קראַנק. לונגען-קר.	11-1 5½—7
ד"ר [illegible]	רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענסקי	צאָהן-אַרצט	3—7
נ. האָזעס	צאָהן-אַרצט	9—2

א רענטגען-אינסטיטוט

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.

ערצטליך-קאָסמעטיש. קאַבינעט

ד-ר. ס. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5—7 אָוונט

מערכעז-גימנאַזיום
פון קלאַרא וואָלפּאָוויץ פּאָמאָרסקאַ 18 אין גאָרטען
מאַכט בעקאַנט, אַז עס ווערען אָנגענומען שילערינס אין אַלע קלאַסען (פון Ao ביז VIII). זעהר אַ גרויסע אויפמערקזאַמקייט ווערט געלייגט אויף די ערציהונג ווי אויך יודישע למודים. איינשרייבונגען טעגליך פון 1-9 און 4-6. פרייזען צוגענגליכע!
ביים גימנאַזיום איז טעטיג אַ פאָרשולע (קינדער-גאָרטען) פאַר קינדער פון 3—7 יאָהר, לויט נייעסטען סיסטעם פון ד"ר מאַריא מאָנטעסאָרי.

מאַסאַזש- און היילגימנאַסטיק-שולע און קאַבינעט
פון דר. מעד.
ב. שמידגעלד

Dr. med.
H. Gutsztadt
קישקער-גינעקאָלאָג
Zachodnia 62 (Cegieln.23)
telefon 29-52.
צוריקגעקעהרט.
נעמט אָן פון 9 ביז 10 פריה און פון 5 ביז 7 אָוונט.

אַ ליכטיג לעבען
וועט האָבען נאָר דער, וועלכער וועט קויפען
עלעקטרישע לאָמפּען
און אַלע עלעקטרישע מאַטעריאַלען
ביליגער ווי איבעראַל ביי
מ. זענדעל פּלאַץ וואָלנאָשטשי 9
רוג נאַוואָמיעסקאַ
ראָגנס-געשעפט

אין דער 7 קל. שולע
פון ש. זיעלאַנקאַ
68|70 וואָסבאָדניאַ 68|70
ווערען אָנגענומען שילער און ווערען פאָרגעבריייטעט אין אַלע היגע מיטעל שולען. אַ ספּעציעל געוויכט ווערט געלייגט אויף די העברעאישע שפּראַך און אויף אַלע יודישע למודים.
די למודים הויבען זיך אָן זונטאָג ד. 2/9

MIEJSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej) tel. 18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.
Od wtorku, dnia 28-go sierpnia do poniedziałku, dnia 3-go września 1928 r. włącznie
Dla dorosłych:
„Bohaterowie ognia"
Dramat w 10-iu aktach według powieści KATE CORBAKEY na cześć straży ogniowej.
W rolach głównych: Mae Mac. Avoy, Charley Ray, Holmes Herbert, Tom O'Brien, Eugenie Besserer i Werner p. Richmond.
Dla młodzieży:
Przez Dżungle i Puszcze
Niesamowite przygody w 1 ciu aktach, ilustrujące bohaterską wyprawę JANA SCHOMBURGKA w głąb Czarnego Lądu.
W poczekalniach kina codz. do g.22 audycje radjofoniczne

ביז 200 זלאָטעס
וועל איך אַלס מעקלגעלד בעצאָהלען ,,אַראוּיס פאַר יעדע הויז, וואָס מען וועט מיר פערמיטלען איבערצובעהמען אַלס אַדמיניסטראַטאָר (רושאָנדזשע). איך בעזיץ יודידישע בילדונג, גרויסע ערפאַהרונג און גוטע רעפערענצן. אָפּפערטען אונטער „דיסקרעציע" אָפּצוגעבען אין אַדמינ. פון „נייעם פאָלקסבלאַט".
689

אַ מעדער
ווערט געזוכט
אין בעקעריי-געוועלב זאַוואַדזקאַ 17 ביי קינרוס.

PRZYMUSOWE LICYTACJE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 12 września 1928 roku między godz. 9-tą rano a 4-tą popołudniu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki.

1. Aptekarz W., Dolna 12, zegar, meble.
2. Ajzner E. S., Zgierska 12, meble.
3. Bublego G. SS-wie, Aleksandrowska 31, powóz, koń.
4. Boreasztajn A., Wschodnia 62, 18 kg. świec, 15 kg. mydła.
5. Bems N., Zgierska 64, szafa, kredens.
6. Brzustowski H., Pomorska 4, meble.
7. Bister L., Szkolna 10, 2 szafy.
8. Cygelberg F. i Sz., Konstantynowska 122, maszyna do kopjowania.
9. Cender L. M. i G., Zgierska 10, meble.
10. Białkowski I., Zgierska 18, meble.
11. Doktorczyk L., Nowomieja 2sk6, meble.
12. Fangrad J., Brzezińska 45, maszyna do szycia, zegar, meble.
13. Fidler W., Drewnowska 56, worek mąki.
14. Freiberg C., Nowomiejska 4, lustro.
15. Feder D., Zgierska 4, szafa.
16. Goldkorn F., Drewnowska 11, meble.
17. Gebert Sz., Drewnowska 12, meble.
18. Gutlak Ch., Wschodnia 62, meble.
19. Gotszau J., Zgierska 28, zegar, meble.
20. Goldminc J., Zgierska 33, meble.
21. Goldman W., Zgierska 16, urządzenie sklepu, waga, 10 kg. cukierków, 18 but. soku, 1 kg. czekolady.
22. Goldberg L., Jakóba 3, 3 resztki towaru.
23. Huberman H., Wolborska 10, szafa, maszyna do szycia.
24. Hecht N., Zgierska 57, lodownia.
25. Halpern I., Zgierska 38, meble.
26. Izydorkowicz J., Brzezińska 2, meble.
27. Jasiński I., Żytnia 10, lustro.
28. Jasiński I., Żytnia 10, maszyna do szycia, 2 wagi, urządz. sklepu.
29. Kaufman Ch., Bałucki Rynek 4, zegar, meble.
30. Kepler G., Pomorska 4, zegar, szafa.
31. Kiefer Sz., Wolborska 36, 2 kapy, waga, otomana.
32. Kaiserbrecht L., Zgierska 69, kasa ogniotrwała, maszyna do pisania, maszyna do liczenia.
33. Krakow Sz., Zgierska 18, szafa, zegar.
34. Kusy M., Zachodnia 21, maszyna do szycia, szafa.
35. Liebich K. i H., Brzezińska 62, meble.
36. Lubochiński J., Wolborska 38, meble.
37. Lewkowicz Sz., Wesoła 4, meble.
38. Lichtenberga SS-wie, Piotrkowska 54, prasa do kopjowania, kasa ogniotrwała, szafa do książek, otomana.
39. Lichtenberg G., Piotrkowska 64, meble, kasa ogniotrwała, zegar, maszyna do szycia, maszyna do pisania.
40. Lewkowicz S., Wesoła 4, meble.
42. Leśniak J., Wrocławska 28, maszyna do szycia, szafa.
43. Lewkowicz S., Wesoła 4, meble.
44. Liberman N., Nowomiejska 10, sztuczka płótna.
45. Lifszyc A., Zgierska 8, 10 tuz. mydła.
46. Lewkowski J., Zgierska 16, lustro.
47. Libowicz Z., Zgierska 15, 2 kapy pluszowe, meble.
48. Lejzerowicz J., Zgierska 14, zegar, szafa.
49. Lichawski J., Lutomierska 29, zegar, meble.
50. Milich Ch., Plac Wolności 11, 50 kapeluszy damskich.
51. Majlich B., Zgierska 44, meble.
52. Buszyński B., Zgierska 26, maszyna do szycia.
53. Makower Br., Pomorska 40, 700 kg. przędzy.
54. Minowski M., Drewnowska 6, meble.
55. Orzechowska D., Marysińska 13, szafa.
56. Orzechowska D., Marysińska 13, 100 kg. mąki.
57. Pakuła F., Dolna 6, meble.
58. Pfeifer F., Bałucki Rynek 5, maszyna do szycia, kredens.
59. Perwin G., Wrześnieńska 3, 2 bufety.
60. Rózga M., Drewnowska 13, meble.
61. Rybarczyk A., Wróbla 16, maszyna do szycia, meble.
62. Radke M., Zawiszy 35, 2 szafy, maszyna do szycia.
63. Rozenbaum Ch., Zgierska 3/5, 2 wagi.
64. Reuter H. i M., Aleksandrowska 47, szafa.
65. Roth L., Szkolna 15, bufet.
66. Rozengarten T., Drewnowska 4, urządzenie sklepu.
67. Rozenberg M., Drewnowska 8, zegar, kredens.
68. Rozpędowski A., Wróbla 1, 5 worków mąki.
69. Sztal E., Drewnowska 14, maszyna do szycia, meble, waga.
70. Ezajnfeld M. J., Kielbacha 11, meble.
71. Suliński A., Marysińska 9, urządzenie sklepu, meble.
72. Szymańska E., Konstantynowska 126, kasetka, meble.
73. Smid J., Łagiewnicka 47, meble.
74. Śliwiński M., Łagiewnicka 30, meble.
75. Stasiak Wl., Spacerowa 10, urządzenie sklepu, meble.
76. Smolarek A., Wróbla 12, meble.
77. Szamburska H., Zgierska 28, meble.
78. Sochaczewski Z., Zgierska 13, gablotka, bufet.
79. Szejnwald D., Zgierska 12, lustro.
80. Szwalbe M., Szkolna 24, kredens.
81. Szajbe M., Bazarna 7, meble.
82. Szajbe M., Bazarna 7, meble.
83. Sztall E., Drewnowska 14, meble.
84. Tepler T., Wscohdnią 74, zegar, kredens.
85. Tabak H., Zachodnia 23, zegar, meble.
86. Tajtelbaum M., Drewnowska 5, meble.
86a Wlazlak M., Brzezińska 146, pół worka mąki.
87. Wajkselfisz A., Pomorska 35, szafa z lustrem.
88. Wajsfeld M., Zgierska 30a, otomana.
89. Wajsfeld N. D., zegar, kredens.
90. Zylberberg A., Zgierska 9, bilard.
91. Zabrocki J., Zgierska 24, lustro, meble.
92. Złoczewski I., Zgierska 12, meble.
93. Zyman K., Aleksandrowska 86, urządzenie sklepu, szafa.
94. Alter H., Cmentarna 1, meble.
95. Aizner E. S., Zgierska 12, maszyna do szycia.
96. Berkan N., Wolborska 30, meble.
97. Birenzwaig R., Gdańska 10, meble.
98. Bacharjer S., Cmentarna 3, meble.
99. Czernichow M., Wschodnia 3, meble.
100. Chwat H., Pomorska 8, kredens.
101. Dimant B., Wschodnia 16, meble.
102. Dzienczarski S., Wschodnia 16, 2 kredensy.
103. Dziegański M., Szkolna 17, kredens.
104. Frajdenrajch M., Zgierska 12, 7 tuz. [illegible]
105. Frydman L., Wschodnia 22, meble.
106. Goldman W., Zgierska 16, 10 but. soku, 20 pud. sardynek.
107. Grylak Ch., Wschodnia 62, waga, kontuar, kanapa.
108. Goldsztajn B., Wschodnia 76, tremo.
109. Halpern I., Zgierska 28, lustro, 4 stoliki.
110. Halpern S. E., Nowomiejska 28, 35 pud. kauczuku, 50 paczek przędzy, 50 paczek gwoździ, młotki.
111. Halbersztadt A., Konstantynowska 7, garderoba.
112. Janowski J. A., Wschodnia 6, 4 pary kamaszy męskich.
113. Izakowicz U., Konstantynowska 35, meble.
114. Iwankowicer H., Drewnowska 5, zegar.
115. Kapelusz J., Solna 7, meble.
116. Kenig U., Pomorska 4, zegar biurko.
117. Krenicki D., Wschodnia 72, meble.
118. Klein H., Wolborska 9, meble.
119. Kozanecki J., Konstantynowska 67, bufet.
120. Landau D., Solna 6, meble.
121. Leuzerowicz J., Zgierska 14, meble.
122. Lipszyc M., Konstantynowska 72, zegar.
123. Lipman F. N., Konstantynowska 35, szafa.
124. Muszyński B., Zgierska 26, meble.
125. Puterszmyt M., Bazarna 6, kredens.
126. Pinczewski I., Wschodnia 16, zegar, meble.
127. Radwański J., Zgierska 24, meble, obrazy.
128. Repsztajn L., Wschodnia 74, meble.
129. Rotbard L., Wschodnia 18, waga, meble.
130. Rotsztajn A., Konstantynowska 11/13, wanna z piecykiem, szafa.
131. Rozental J. E., Cmentarna 1, meble.
132. Szajbe Ch., Ogrodowa 1, 10 kołder watowanych.
133. Wajnberg I. M., Weschodnia 16, meble.
134. Zaliszewski D., Wolborska 33, meble.
135. Żywański P., Aleksandrowska 75, 30 but. wódek.

W dniu 13 września 1928 r. między godziną 9-tą rano a 4-tą popołudniu.

136. Bławat M., Zawadzka 23, meble.
137. Bloch S., Zawadzka 9, 3 kołdry pluszowe, garderoba.
138. Baum I., Zawadzka 21, meble.
139. Cymer L., Zawadzka 40, lustro.
140. Chodźko M., Zawadzka 21, meble.
141. Cynamon Sz., Zawadzka 20, meble.
142. Caryski M., Zawadzka 12, meble.
143. Chabański J., Cmentarna 3, 4 kołdry watowane, meble.
144. Chorowicz M., Żeromskiego 36, biżuterja, meble.
145. Drabinowski M., Zawadzka 21, meble.
146. Drukier J., Zawadzka 11, 10 kg. wody kolońskiej.
147. Dikszta̧jn W., Al. Kościuszki 24, stół, krzesła.
148. Diksztajn W., Al. Kościuszki 24, meble, dywany.
149. Erenreich S., Zawadzka 40, meble.
150. Friedman M., Zawadzka 40, meble.
151. Fiszhaut S., Zawadzka 30, zegar, meble.
152. Fajner Z., Konstantynowska 40, meble.
153. Fajnmesser I., Narutowicza 36, kredens.
154. Felcman L., Konstantynowska 34, zegar, maszyna do szycia, meble.
155. German A., Zawadzka 44, pianino.
156. Gliksman S., Zawadzka 30, maszyna do szycia, meble.
157. Getsztajn Ł., Zawadzka 24, maszyna do szycia, 200 kg. mąki.
158. Gelade I., Zawadzka 22, kredens.
159. Gostomski W., Piotrkowska 76, pianino.
160. Groszkowski P., Wrześnieńska 50, meble.
161. Herszkopf B., Zawadzka 38, meble.
162. Hajman M., Zawadzka 34, zegar, żyrandol, szafa.
163. Herowicz A., Zawadzka 20, 2 szafy.
164. Hercberg H., Konstantynowska 22, zegar, meble.
165. Haber H., Konstantynowska 69, meble.
166. Herszkowicz U., Zawadzka, 9, meble, 2 walizy, żyrandol, meble.
167. Judelewicz H., Zawadzka 52, meble.
168. Kozuch B., Zawadzka 44, lustro.
169. Kaferman A., Zawadzka 22, zegar.
170. Kutner N., Zawadzka 12, maszyna do szycia.
171. Korngold M., Zawadzka 7, zegar.
172. Kempiński M., Cegielniana 49, urządz. cukiernicze, waga, meble.
173. Kurc G., Cegielniana 44, 5 sztuk materjału.
174. Łódzka Fabryka Pluszu i Aksamitu, Zakątna 56, maszyna do pisania, meble.
175. Lasman F., Zielony Rynek 6, 20 wiader emaljowanych.
176. Lewsztajn B., Zawadzka 37, zegar.
177. Spółka Lubelska, Sienkiewicza 9, meble, waga.
178. Lewi Sz., Zawadzka 20, meble
179. Łączewska S., Zawadzka 14, żyrandol, meble.
180. Łączewski S., Zawadzka 14, meble.
181. Lewsztajn B., Zawadzka 37, zegar.
182. Liberman J., Zachodnia 38, maszyna do pisania.
183. Mędrzycki M., Kilińskiego 47, meble.
184. Mirad J., Piotrkowska 19, kredens.
185. Maszkowicz J., Zawadzka 22, kredens.
186. Olnan M., Zawadzka 12, meble.
187. Puwermacher, Zielony Rynek 6, 2 beczki piwa.
188. Pryc R., Zawadzka 28, zegar.
189. Perlmuter S., Zawadzka 17, szafa.
190. Rapoport B., meble.
191. Rusak J., Zawadzka 5, 7 stolików.
192. Rapoport J., Południowa 74, 7 biurek.
193. Rabinowicz D., Wschodnia 50, kredens.
194. Rozental D., Zawadzka 5, kredens.
195. Rusak D., Zawadzka 5, 18 stolików, 2 lustra, szafa.
196. Rapoport J., Południowa 44, 2 maszyny do pisania.
197. Rajtberger B. i Rozental L., Zawadzka 20, maszyna do pisania, 4 wozy, meble.
198. Szleser N., Zielony Rynek 9, towary galanteryjne, urządzenie sklepu.
199. Sour S., Zawadzka 39, meble.
200. Szwarcog I., Zawadzka 29, maszyna do szycia.
201. Szajniak M., Zawadzka 26, meble.
202. Suchowolski I. E., Zawadzka 25, meble, waga, zegar.
203. Szwarcberg M., Zawadzka 10, meble.
204. Sumeraj M., Pomorska 5, kredens.
205. Słochowska M., Al. 1 Maja 21, meble.
206. Szklarz J., Cegielniana 51, 12 garnków aluminjowych, 2 figury.
207. Tangerson Ch., Zawadzka 20, meble.
208. Unger M., Zawadzka 12, zegar.
209. Wilkowicz W., Zawadzka 27, meble.
210. Wolfson I., Zawadzka 23, zegar.
211. Warszawski N., Piotrkowska 9, zegar, meble.
212. Zylberman E., Zawadzka 14, meble, maszyna do szycia.
213. Zarzewska F., Południowa 18, meble.
214. Zajnkel M., Kilińskiego 77, kołdry pluszowe, 11 szt. naczyń miedzian., waga, lustro, szafa.
215. Borzychowski I., Konstantynowska 20, 3 żyrandole.
216. Bornsztajn L., Wschodnia 57, meble.
217. Brauner B., Zakątna 23, 1 worek mąki.
218. Białek I., Zielona 31/33, meble.
219. Bodzechowski I., Cegielniana 62, meble, zegar.
220. Baum J., Piotrkowska 69, obraz, lustro, bufet.
221. Brener B., Południowa 20, zegar, pianino, meble.
222. Cygler A., Narutowicza 56, kredens.
223. Cederbaum M., Wschodnia 65, maszyna do pisania.
224. Cederbaum Sz., Wschodnia 65, bibljoteka, biurko.
225. Cywińska M., Zachodnia 52, szafa do rzeczy.
226. Caryski M., Zawadzka 12, maszyna do szycia.
227. Cynamon Sz., Zawadzka 20, zegar, maszyna do szycia.
228. Chodźko M., Zawadzka 21, kredens.
229. Cygler A., Narutowicza 56, kredens.
230. Choroszer H., Piotrkowska 42, 2 sztuki towaru.
231. Chwalisz A., Południowa 6, meble.
232. Działowski Ch. H., Żeromskiego 36, biurko.
233. Diksztajn W., Al. Kościuszki 24, 3 obrazy.
234. Epsztajn S., Zawadzka 9, waga, zegar, szafa.
235. Elecinowicz I., Zawadzka 37, meble.
236. Flajszeker S., Wschodnia 68/70, 20 kg. masła.
237. Feiertag M., Zachodnia 41, meble.
238. Feiertag M., Zawadzka 1, 8 par pantofli damskich.
239. Freiman J., Zawadzka 10, maszyna do pisania.
240. Fiszer J., Zawadzka 9, kredens.
241. Fogel J., Zawadzka 2, 110 mtr. płótna.
242. Fener M., Kilińskiego 36/38, maszyna do szycia.
243. Fryzerman M. S., Konstantynowska 86, pianino.
244. Groszkowski P., Wrześnieńska 50, meble.
245. Gothelf A., Konstantynowska 29, 2 szafy.
246. Gliksman S., Wschodnia 31, 20 kg. przędzy.
247. Grynberg I., Wschodnia 45, meble.
248. Gothelf A., Wschodnia 69, otomana.
249. Ginsberg I., Zachodnia 66, 2 sztuki barchanu.
250. Gołąb R., Żeromskiego 12, waga, zegar.
251. Guze A., Piotrkowska 187, zegar, meble.
252. Grodzieński i Gliksman, Piotrkowska 20, 10 sztuk towaru.
253. Grosman Z., Piotrkowska 82, meble.
254. Gałusiński S., Piotrkowska 108, pianino, 20 stolików.
255. Hermalin H., Zawadzka 1, 5 kg. perfum, 80 kaw. mydła toaletowego.
256. Horowicz A., Zawadzka 20, waga, meble.
257. Hendeles, Piotrkowska 83, 200 mtr. trykotu.
258. Jakubowicz N., Zawadzka 3, lustro, 6 stolików.
259. Jakubowicz H., Pomorska 15, kasa ogniotrwała.
260. Koenig D., Wschodnia 26, zegar, meble.
261. Kochan H., Wschodnia 35, lustro.
262. Kimelman I., Wschodnia 37, leżanka.
264. Kasman M., Zielona 42, maszyna do pisania.
265. Kałuszyner A., Zielona 48, tremo.
266. Kafeman A., Zawadzka 22, kredens.
267. Krenicki M., Zawadzka 28, zegar, meble.
268. Kinrus J., Zawadzka 34, 1 szafa.
269. Klajnman S., Żeromskiego 33, waga, 2 bufety, zegar, lustro.
270. Kafeman E., Żeromskiego 75, maszyna do szycia, szafa.
271. Kawałek L., Sienkiewicza 13, maszyna do szycia, kredens.
272. Kunert H. T., Piotrkowska 87, 20 obrazów.
273. Karczmar H., Piotrkowska 42, 100 czółenek angielskich tkackich.
274. Lipszyc J., Zachodnia 49, zegar, meble.
275. Lewin Lejzer, Zakątna 13, kasa ogniotrwała.
276. Landau B., Zakątna 23, maszyna do szycia.
277. Lejzerowicz L., Zawadzka 4, lustro.
278. Lewkowicz Z., Piotrkowska 67, 20 palt męskich.
279. Lewiński M., Piotrkowska 83, 2 maszyny do szycia, kredens.
280. Lewkowicz Z., Piotrkowska 82, kredens.
281. Liberman M., Południowa, kredens.
282. Liberman S., Południowa 2, bibljoteka.
283. Lichtensztajn L., Południowa 20, meble, zegar.
284. Moszkowicz H., Wschodnia 50, 2 szafy z lustrami.
285. Motyl S., Zawadzka 19, maszyna do szycia.
286. Matys K., Żeromskiego 33, 4 worki owsa.
287. Maler A., Piotrkowska 88, zegar, kredens.
288. Neuhaus W., Wschodnia 51, 30 kg. masła.
289. Nasielski F. i Markowicz J., 2 kredensy, 2 szafy.
290. Ogólnik L., Piotrkowska 55, 30 mtr. towaru.
291. Opatowski I., Piotrkowska 69, meble.
292. Paruszewski W., Cmentarna 8, waga, meble.
293. Pływacki A. L., Pomorska 25, tremo.
294. Poznański M., Kilińskiego 50, szafa.
295. Pulwermacher I., Zielony Rynek 6, zegar, meble.
296. Plesner B., Żeromskiego 29, tremo, kredens.
297. Piotrkowicz S., Piotrkowska 127, 60 but. wódek.
298. Piątkowski F., Piotrkowska 89, kasa.
299. Hirsz P., Piotrkowska 14, 300 książek.
300. Rotberg H., Cegielniana 43, meble.
301. Rubinsztajn D., Narutowicza 6, pomocnik kredensu.
302. Rozenberg J., Wschodnia 56, kredens.
303. Rabinowicz M., Wschodnia 65, meble.
304. Rozenblum L., Wschodnia 69, meble.
305. Rozencwajg A., Zachodnia 61, kredens.
306. Rozental D., Zawadzka 5, meble.
307. Russak J., Zawadzka 5, 15 stolików.
308. Rundsztajn M., Piotrkowska 51, maszyna do pisania, bibljoteka, kredens.
309. Radoszycki I., Piotrkowska 79, meble.
311. Rajtberger A., Piotrkowska 123, meble.
312. Radoszycki I., Południową 16, meble.
313. Szternfeld Ch., Konstantynowska 29, zegar.
314. Sawicki L., Wschodnia 35, waga, bufet, szafa.
315. Sztajn K., Wschodnia 57, 1 worek cukru.
316. Szwarcbaum H., Wschodnia 57, kredens, zegar.
317. Stow. Rządców, Wschodnia 68/70, meble.
318. Szefner B., Zachodnia 31, kredens.
319. Sztroweis A., Zachodnia 33, lustro, biurko.
320. Szeps B., Zachodnia 52, kredens.
321. Sudja A., Zielona 41, 50 flakonów perfum.
322. Szajniak M., Zawadzka 26, szafa, kredens.
323. Szewelew N. L., Zawadzka 36, kredens.
324. Segal I., Kilińskiego 40, 3 korce owsa, zegar, meble.
325. Sztange D., Piotrkowska 83, biurko.
326. Szpicberg S., Piotrkowska 44, 2 sztuki towaru wełn.
327. Salomonowicz S., Południowa 20, samowar, meble.
328. Targenson Ch., Zawadzka 27, meble.
329. Terkeltaub M., Zawadzka 5, kredens.
330. Tauman M., Piotrkowska 53, szafa, kredens.
332. Wicińska A., Gdańska 11, meble.
333. Waisman L., Wschodnia 24, meble.
334. Wiślicki J., Piotrkowska 83, kasa ogniotrwała, meble.
335. Włodarski P., Piotrkowska 113, dywan, meble.
336. Wągrowski A., Piotrkowska 117, 4 sztuki towaru białego
337. Wajnberg M., Piotrkowska 86, 30 kg. przędzy baweln., kasa ogniotrwała.
338. Zajdler Sz., Wschodnia 49, biurko.
339. Zylberberg Sz., Zachodnia 52, kredens.
340. Żychliński J., Zawadzka 9, kredens.
341. Żyd. Tow. Narodowe, Zawadzka 5, meble.

W dniu 14 września 1928 roku między godz. 9-tą rano a 4-tą po południu:

342. Górecki B., Karola 6, kasa ogniotrwała.
343. Hecht S., Nowo-Zarzewska 9, meble.
344. Kacprowicz A., Dolna 3, dywan, szafa.
345. Kwiśner J. i Lindenfeld, Karola 11/13, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała, meble.
346. Neuman A., Zamenhofa 38, szafa, meble.
347. Pułanc G., Składowa 19, meble.
348. Piotrowicz S., Piotrkowska 127, 50 but. koniaków, 50 but. win.
349. Stetka M., Zakątna 86, urządzenie biurowe.
350. Auerbach S., Piotrkowska 109, kredens.
351. Fajner N., Piotrkowska 116, meble.
352. Frelich B., Piotrkowska 101, maszyna do pisania.
353. Garelik J., Piotrkowska 145, 3 sztuki towaru.
354. Granas B., Piotrkowska 124, meble.
355. Geilike I., Piotrkowska 105, 5 zegarków złotych damskich i 10 męskich.
356. Kozierowski S., Piotrkowska 112, 15 żyrandoli elektrycznych
357. Miszewski S., Piotrkowska [illegible], maszyna do pisania, 2 biurka ameryk., [illegible]ezajne.
358. Pinkus S., Zamenhofa 4, pianino.
359. Spodenkiewicz A., Piotrkowska [illegible], [illegible] męskich.

Z Wydawnictwa „Najer Folksblat", spółki z ogranicz. odpowiedz. [illegible] Ch. J. Brzozowska i L. [illegible] Redaktor odpowiedzialny [illegible]
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska [illegible].